

Mateřská škola Sluníčko, Frýdek-Místek, ul. Josefa Myslivečka 1883

NAŠE ZNAČKA:	MŠJM-FM/312/2022
ZPRACOVALA:	Bc. Gabriela Říhová
POČET STRAN:	69
DATUM:	08. 08. 2022
VYDÁNO:	26. 08. 2022
NABÝVÁ PLATNOST OD:	01. 09. 2022

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání v Mateřské škole Sluníčko, Frýdek-Místek, Josefa Myslivečka 1883

vypracovaný na základě RVP PV č. j. MSMT- 44476/2020-6

Motto:

**„Knihovna moudrosti je cennější než veškeré bohatství a vše, co je žádoucí, s ní nelze srovnávat“
Platón**

Dokument vypracovala ředitelka MŠ Bc. Gabriela Říhová ve spolupráci s kolektivem MŠ

Dokument byl schválen pedagogickou radou dne 26. 08. 2022

Platnost dokumentu: od 01. 09. 2022 do 31. 08. 2025

Obsah dokumentu:	strana
ŠVP - název	1
Obsah dokumentu	2
A. Identifikační údaje	
Identifikační údaje o MŠ	3
Kontakty	4
B. Obecná charakteristika školy	
MŠ na ul. Josefa Myslivečka 1883 a její místo	5
MŠ na ul. F. Čejky 420 a její místo	5
MŠ na ul. Příborská 37, Lysůvky a její místo	6
C. Podmínky vzdělávání	
Věcné podmínky	6 - 7
Životospráva	7 - 8
Psychosociální podmínky	8
Organizace zajištění chodu MŠ	9
Řízení MŠ	9 - 10
Personální a pedagogické zajištění	10
Spoluúčast rodičů	10 -11
Spolupráce s institucemi	11
Podmínky pro vzdělávání dětí se speciál. potřebami	12
Vzdělávání dětí nadaných	12
Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
Podmínky pro vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem	13
Distanční vzdělávání	13 -14
D. Organizace vzdělávání	
Vnitřní uspořádání školy, tříd M, Č, L	14 - 6
E. Charakteristika ŠVP PV	
Hlavní cíle a záměry	16 - 17
Metody a formy vzdělávací práce	18 - 19
Struktura vzdělávání	19 - 20
F. Vzdělávací obsah	
IB MŠ J. Myslivečka	21 - 33
IB MŠ F. Čejky	34 - 46
IB MŠ Lysůvky	47 - 64
G. Evaluační systém	
Cíle a fáze evaluace	66
Struktura ES školy	67
Evaluační plán školy a časový plán	68 - 69

A. Identifikační údaje

Identifikační údaje o Mateřské škole Sluníčko, Frýdek - Místek, Josefa Myslivečka 1883

Název školy	
Adresa školy	Mateřská škola Sluníčko, Frýdek – Místek, Josefa Myslivečka 1883
IČ	63 69 90 28
Bankovní spojení	2900 354 372 / 2010
DIČ	-
Telefon	595 174 850
E-mail	ms.myslivecka@seznam.cz
Adresa internetové stránky	www.jmyslivecka.cz
Právní forma	Příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol	27. 05. 1996
Název zřizovatele	Statutární město Frýdku – Místku Magistrát města Frýdku-Místku, ul. Radniční 1148 PSČ 738 01 Odbor školství, kultury, mládeže a tělovýchovy tel. +420 558 609 200, kancelář č. 314
Součásti školy	Mateřská škola F. Čejky 420 + školní jídelna MŠ Příborská 37, Lysůvky + výdejna
IZO ředitelství	600 132 455
Vedoucí a hospodářští pracovníci	Ředitelka: Bc. Gabriela Říhová Zástupce ředitele: Mgr. Danka Adamusová Vedoucí učitelka odloučeného pracoviště F. Čejky 420: Bc. Gabriela Čárková, Vedoucí učitel odloučeného pracoviště Příborská 37 Lysůvky: Bc. Lukáš Volný
Přehled hlavní činnosti školy (podle zřizovací listiny)	Činnost příspěvkové organizace – mateřská škola je vymezena § 33 – 35 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, a vyhláškou č.14/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o předškolním vzdělávání. V mateřské škole jsou zřízeny speciální třídy, jejich činnost je řízena vyhláškou č.72/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Příspěvková organizace dále zajišťuje školní stravování podle ustanovení vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování a další znění novelizace vyhlášek.

Součásti školy

součásti školy	Kapacita: 234 dětí celkem
Mateřská škola J. Myslivečka 1883	122
Mateřská škola F. Čejky 420	84
Mateřská škola Lysůvky	28
ŠJ J. Myslivečka 1833 + vývařovna	150
ŠJ F. Čejky 420	130
Výdejna Lysůvky	30

Mateřská škola Sluníčko, Frýdek-Místek, Josefa Myslivečka 1883

www.jmyslivecka.cz

Bc. GABRIELA ŘÍHOVÁ - ředitelka
774 036 919

pracoviště **MŠ Josefa Myslivečka 1883**
ms.myslivecka@seznam.cz

tel. 595 174 850, 739 43 48 66

ŠJ Josefa Myslivečka 1883
sj.myslivecka@seznam.cz

tel. 595 174 853, 736 18 99 71

pracoviště **MŠ Františka Čejky 420**
ms.cejky@seznam.cz

tel. 595 174 851, 739 43 48 57

ŠJ Františka Čejky
sj.cejky@seznam.cz

tel. 595 174 854, 739 43 65 48

pracoviště **MŠ Příborská, Lysůvky 37**
ms.lysuvky@seznam.cz

tel. 595 174 852, 739 43 48 83

B. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Sluníčko, na ul. J. Myslivečka 1883 - kmenová -
---

Mateřská škola byla postavena v roce 1967. Nachází se v blízkosti řeky Ostravice, v části Staré Riviéry, na ul. J Myslivečka 1883. Zprava je lemována silnicí, směřující do Frýdlantu nad Ostravicí, zleva panelovými domy sídliště.

Jedná se o kmenovou mateřskou školu, která od 1. 7. 1995 působí jako příspěvková organizace. Od 1. 1. 2003 byla sloučena s mateřskou školou na ul. F. Čejky 420 v Místku a mateřskou školou na ul. Příborská 37 v Lysůvkách. Tyto zaujaly místa odloučených pracovišť. Funkci statutárního zástupce zastává ředitelka.

Mateřská škola dětem nabízí vhodné vzdělávací prostředí v 5 prostorných, moderně vybavených třídách, z nichž 3 třídy jsou běžné a 2 třídy jsou logopedické s menším počtem dětí a se speciální nabídkou vzdělávání v oblasti logopedie. Všechny třídy jsou heterogenní tz.se smíšenou věkovou skupinou. Mateřská škola má vlastní školní kuchyni, v níž vaří i pro naši MŠ Příborskou 37 v Lysůvkách. Pestrý jídelníček je denně obohacován ovocem a zeleninou v různé podobě. Pro děti je zajištěn celodenní pitný režim. Úzce spolupracujeme s nutričním terapeutem a připravujeme stravování v dietním režimu diet bezlepkových, bezlaktózových a diety s vymezením určité potraviny např. ořechy, jablko, kakao nebo sója.

Nejen k pohybovému, ale i k celkovému rozvoji dětí, jejich učení a poznání přispívá rozlehlá školní zahrada, s přírodními prvky, které jsou zdrojem dalšího poznání, možnosti přímých prožitků, pozorování, bádání a experimentů pro naše děti.

Tvoří ji rozmanité průlezký, houpačky, překážkové dráhy, zvonkohry, hmatový chodníček, dřevěné domečky apod., které díky udržovaným vzrostlým keřům a stromům mohou děti využívat i horkých měsících. K budově je možné dostat se hlavní bránou nebo využít dvě postranní branky.

Mateřská škola Sluníčko, na ul. F. Čejky 420 - odloučené pracoviště -
--

Mateřská škola na ul. F. Čejky 420 byla otevřena v roce 1971. Nachází se v centru města, v části Bezručova sídliště. Od r. roku 2003 je odloučeným pracovištěm kmenové MŠ na ul. J. Myslivečka 1883. Část budovy je pronajata sousedící 4. ZŠ, která prostory využívá jako učebnu i pro pobyt dětí ve školní družině.

MŠ zde provozuje 2 běžné a 1. logo třídu se speciálními vzdělávacími potřebami. Třídy jsou heterogenní. Výhodou pronájmu 4. ZŠ v prostorách MŠ je, že rodiče, pokud mají dítě školou povinné umístěné v družině, tak mohou doprovázet své děti současně. Děti z MŠ toto prostředí důvěrně znají, a to jim usnadňuje lehčí přechod do základní školy.

Všechny prostory jsou modernizovány novým nábytkem, hračkami. Interiér je pro děti veselý a dětem dostupný.

Zaměstnanci ŠJ dodržují stravovací předpisy, dbají na vyváženou pestrou stravu s dostatečným přísunem ovoce a zeleniny a celodenní pitný režim.

V MŠ máme vlastní prádelnu, která zajišťuje čistotu prádla pro celou organizaci.

V zadní části budovy je velká vzrostlá, prosluněná zahrada, vybavena průlezkami, houpačkami, zahradním domkem a překážkovou dráhou pro děti. Boční část zahrady slouží pro potřeby 4. ZŠ. Děti se navzájem neruší, naopak kontakt s prvňáčky je pro předškolní děti velmi dobrou motivací.

K poznávání dětských prožitků napomáhají vycházky do blízkého centra města, k řece Ostravici a do parku Bedřicha Smetany.

<p>Mateřská škola Sluníčko, na ul. Příborská 37, Lysůvky - odloučené pracoviště -</p>
--

Budova byla postavena již v roce 1902 původně, jako rodinný domek. Do roku 1975 sloužila základní škole. Od roku 1975 do ní poprvé vstoupily děti předškolního věku a stala se tak mateřskou školou. Od roku 2003 je mateřská škola odloučeným pracovištěm kmenové MŠ na ul. J. Myslivečka 1883.

Jedná se o velmi příjemnou jednotřídní heterogenní MŠ.

Budova byla zcela zrekonstruována. Vnitřní prostory jsou postupně vybavovány moderním nábytkem. MŠ má stálou ložnici, pro klidný odpočinek a relaxaci dětí. Na MŠ není vlastní kuchyně, tuto zastoupila přípravná jídelna, ve které se jídlo připravuje a je dovezeno z MŠ J. Myslivečka.

Budovu obklopuje rozlehlá zahrada s množstvím ovocných stromů, keřů a vzrostlých tují. Velkou výhodou je odkloněný silniční obchvat, který zajistil větší bezpečnost dětem, odstranil nečistoty a hluk projíždějících vozidel. Rozvíjet své pohybové i další aktivity mohou děti na dřevěných průlezkách, dětské horolezecké stěně, na skluzavce, kladině, visuté i kyvadlové houpačce, průlezové lanové stěně, šplhacím lanu, kolotoči apod. Na zahradě je velké pískoviště a dostatek stinného prostoru pro pobyt dětí v letních slunných měsících.

Vesnický ráz mateřské školy se odráží i ve školním vzdělávacím programu zaměřeném na prožitkovém učení, čerpající z úzkého sepejetí s přírodou a zároveň blízkého dosahu kulturních a společenských aktivit města.

C. Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

Předškolní vzdělávání na všech úrovních se uskutečňuje v mateřských školách v prostorách, které jsou dostatečně velké, vzdušné a dobře větratelné. Veškeré vybavení dětského nábytku je přizpůsobeno dětskému charakteru, je trojrozměrné. Hygienická a sociální zařízení odpovídají moderním potřebám dnešní doby. Třídy, herny i metodické kabinety jsou vybavovány moderními výchovně vzdělávacími i zájmovými pomůckami. Je zde dostatek podnětů pro dostatečný rozvoj pro vědění, experimentování, výtvarné, pohybové, pracovní a hudební vyjádření. Vše je přizpůsobeno tak, aby děti měly dostupný, samostatný výběr. Ke spokojenému pobytu dětí v nemalé míře přispívá i barevné pojetí místností a jednotlivých částí vybavení. Velkou výhodou je dostatek prostoru pro pohybové vyžití a sportovní disciplíny.

Informace pro rodiče jsou přehledné, umístěné v šatnách, chodbách MŠ i na internetových stránkách školy. Prostory MŠ slouží zároveň k prezentaci a výstavě výtvarných a pracovních výrobků dětí.

Každou mateřskou školu obklopuje rozsáhlá, prosluněná i příjemně stinná zahrada, nabízející svým vybavením dostatečné možnosti k volnému pohybu dětí i organizovaným hrám a činnostem.

Pohybové aktivity a individuální rozvoj dětí umožňuje množství průlezek, houpaček, skluzavek, překážkových drah, horolezecká a lanová stěna. Kreativní a dramatické výchově je určeno několik pískovišť s vybavením a dřevěné stavby, jako např. domečky, dopravní prostředky, zvířátka. Pískoviště jsou chráněna krycími sítěmi. Vše koresponduje s hygienickými a estetickými normami, dle platných předpisů.

Životospáva

Stravování dětí v mateřských školách se řídí platnými zákony a vyhláškami, závislými na cenách potravin. Jídelníčky jsou sestavovány na základě racionální výživy, dle stravovacích norem. Jsou pestré a nápadité. Nechybí ani ryby a luštěniny upravené dle nejrůznějších receptur. Denně je podáván dostatek ovoce a zeleniny v různé podobě. Příprava pokrmů a nápojů se řídí technologickým postupem a hygienickými normami. Všem dětem je umožněn samoobslužný pitný režim po celý den v podobě převážně vitamínových nápojů, bylinných a ovocných čajů. Mezi jídly jsou dodržovány intervaly. Ranní svačinka je podávána samoobslužnou formou. Ty si svoji manuální zručnost a samostatnost zdokonalují vlastním chystáním a zdobením jídla. Děti nejsou do jídla nuceny, nýbrž motivovány. Je respektováno přání rodičů. MŠ úzce spolupracuje s nutričním terapeutem a vyvažuje tak pro děti diety. Vtahuje se to na děti se speciálním dietním stravováním, potvrzené lékařem.

V každé šatně a na internetových stránkách je dostupný školní řád, seznamující s pravidly a provozem mateřské školy.

Pobyt venku se uskutečňuje denně, je plánován na dopolední dobu 2 hodin. Přizpůsobuje se kvalitě ovzduší a počasí. Je součástí denního programu. Děti ve velké míře k volnému pohybu venku využívají školní zahradu, která slouží po celý rok nejen k prodlouženému pobytu, ale i k pohybovým možnostem a odpoledním aktivitám. K prožitkovým podnětům rovněž přispívají vycházky do okolí mateřských škol – do lesa, k řece, do parku, za kulturou a památkami. Mezi oblíbené patří organizované venkovní sportovní a zábavné aktivity. V případě nepřízně počasí mají děti dostatečný prostor k pohybovému vyžití v prostorách mateřských škol. Aktuální prožitky mohou děti využít v nabídkových činnostech, a tak se seberealizovat.

Při pobytu venku upřednostňujeme náhradní oblečení. Děti se tak mohou svobodně pohybovat bez strachu, že by se ušpinily.

Vzdělávací proces v mateřských školách se uskutečňuje v heterogenních tj. věkově smíšených třídách a je přizpůsoben individuálním a věkovým potřebám dětí. Velkou výhodou těchto tříd je vzájemné soužití mladších a starších dětí, kdy mladší děti se rychleji zdokonalují tím, že vidí ve starších svůj vzor a napodobují je. Starší děti se učí neodsuzovat, neposmívat se a uvědomovat si specifika mladšího a slabšího a vyjít mu vstříc svou pomocí či radou.

Děti se zúčastňují i různých kulturních a společenských akcí, exkurzí a výletů. Tyto jsou přiměřeně plánovány tak, aby děti obohatily, ale zároveň svým množstvím nenarušily svůj hlavní záměr a cíl mateřské školy.

Pro děti předškolního věku je velmi důležitý i odpočinek a spánek. Při odpočinku si děti vyslechnou pohádku nebo příběh, samy mohou vyprávět a také mohou poslouchat relaxační hudbu. Těm, které mají menší potřebu spánku, je posléze nabídnuta klidnější hra nebo individuální činnost. Také se mohou zapojit do doplňkových činností formou výtvarného tvoření, práce s keramikou a jiné možnosti, které pedagogové v daném roce připraví. Děti s vyšší potřebou spánku se nebudí, ale dává se jim dostatečný prostor k odpočinku.

Psychosociální podmínky

Dítě dle individuální potřeby a sociální zralosti je začleňováno do kolektivu třídy. Na začátku docházky je rodič požádán o vyplnění dotazníku, ve kterém uvede individuální potřeby dítěte a tak se může blíže podílet s učitelkou na nejvhodnějším způsobu adaptace dítěte v kolektivu. Učitelka ke každému dítěti přistupuje nenásilně a individuálně. Motivuje, připravuje velké množství podnětů, jejichž náročnost přizpůsobuje věku, tempu, schopnostem a vývojovým možnostem dětského kolektivu. Zohledňuje děti, jak nadané, tak i svým vývojem opožděné, dbá, aby náplň činností byla rovnoměrně vyvážená, poutavá a přirozeně prožitková.

Učitelka je dětem ve všem nápomocná, ale taky podporuje samostatnost, zdravé sebevědomí, individuálně děti oceňuje, povzbuzuje, chválí. Poskytujeme dětem možnost účastnit se řady soutěží a přehlídek – recitačních, pěveckých, výtvarných, pohybových a šachových. Napomáhá každému jedinci začlenit se do společného soužití, učit se nacházet kompromisy, vzájemně si porozumět s ostatními. Nepodporuje nezdravou soutěživost, odstraňuje diskriminační problémy, jako např. sociální problémy, nerovnost dětí a šikanu. Ve třídě panuje vzájemná důvěra, děti mají pocit bezpečí, společně vytvářejí pravidla a podmínky sloužící k volnosti projevu, zároveň důsledně dbají na jejich dodržování.

Díky zapojení do projektu „RODIČE VÍTÁNÍ“ jsme MŠ vstřícná a otevřená. Zákonní zástupci mají možnost nahlédnout i pobývat v prostorách, kde děti se vzdělávají.

Všichni zaměstnanci jsou povinni vytvářet psychosociální podmínky:

- pocit spokojenosti, bezpečí a pohody
- osobní svobodu a volnost respektovat do určité meze podle podmínek a předem stanovených pravidel
- hodnotit pozitivně, pochvalně, povzbudivě, podporovat slabší sebevědomí, samostatnost u všech dětí, sledovat a včas odstraňovat počátky šikany
- rozvíjet toleranci, citlivost k druhému, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu
- děti mají stejná práva a povinnosti, není tolerováno zvýhodňování a utlačování dětí
- je dána vzájemná důvěra učit se, respektovat druhého, aktivní spoluúčast při činnostech, spolupráce
- děti si samy stanovují pravidla k činnostem, k chování, apod. Snaží se je plnit a dodržovat, v opačném případě si samy stanoví hodnocení a závěr z negativního činu nebo výsledku.

Organizace zajištění chodu MŠ

Předškolní vzdělávání probíhá na mateřských školách v heterogenních třídách, kdy do jedné třídy lze zařadit děti různého věku. V mateřské škole na ul. J. Myslivečka 1883 probíhá ve dvou logopedických třídách, na MŠ F. Čejky v jedné logopedické třídě, vzdělávání dětí se speciálními potřebami. Děti jsou do všech tříd zařazovány heterogenně.

6:00 – 9:45

Probíhá předškolní vzdělávací činnost, individuální přístup, zdravotně pohybové aktivity, hygiena, stolování a stravování.

V logo třídách:

MDS, logopedická péče, záměrné a spontánní činnosti, podpůrná stimulační terapie, jazykové a smyslové chvílky.

9:45 – 11:45

pobyt venku, v teplých měsících pobyt i zrána a odpoledne podle povětrnostních a organizačních možností

11:45

oběd, hygiena, oběd, odpočinek, klidové činnosti

14:30 – 16:30

hygiena, stolování - odpolední svačinka, spontánní hry, dětské aktivity a činnosti, individuální přístup, pohybové aktivity. Rovněž odpoledne se děti rozcházejí z jedné třídy, podle organizace provozu. Děti se tak blíže seznámí s vrstevníky z celé MŠ při ranním scházení a odpoledním rozcházení a v průběhu dne při společných akcích. Přispívá to k lepší socializaci dítěte, kdy poznávají pravidla jiných tříd, poznají ostatní zaměstnance, obohacují se o nové poznatky.

Řízení mateřské školy

Mateřská škola se člení na úsek pedagogický, provozní a úsek školní jídelny. V čele tohoto právního subjektu stojí statutární zástupce – ředitelka. Tato jedná ve všech záležitostech jménem školy. Schvaluje organizační strukturu školy, plán pracovníků jednotlivých útvarů, rozhoduje o záležitostech školy, vymezených v rámci své pravomoci, odpovídá za plnění úkolů bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, plánuje, organizuje, koordinuje a kontroluje úkoly a opatření, směřující k zabezpečení činnosti v této oblasti. Rozhoduje o majetku a ostatních prostředcích svěřených škole, o hlavních otázkách hospodaření, mzdové politice. Zajišťuje účinné hospodaření se státními a městskými finančními prostředky.

Ředitelka jmenuje zástupkyni, která v době její nepřítomnosti je v čele organizace plně zodpovědná za její chod. Ustanovuje a řídí vedoucí zaměstnance. Koordinuje jejich práci při zajišťování funkcí jednotlivých útvarů.

Vedoucí zaměstnanci vytvářejí příznivé fyzické i psychické pracovní prostředí, vedou pracovníky k dobré pracovní kázni, oceňují jejich iniciativy. Vedoucí pracovníci se podílejí zejména na plánování rozvoje školy, realizaci a hodnocení školního roku.

Ředitelka poskytuje zaměstnancům co nejlepší pracovní podmínky, naslouchá, respektuje názory, nachází řešení. Vyhodnocuje jejich práci ve všech útvarech, stanovuje závěry pro další zkvalitnění práce. Rozhoduje o informacích vstupujících

do školy, komu budou poskytnuty, kdo je zpracuje či vyhodnotí. Informace, opouštějící školu jako její oficiální stanovisko, podepisuje. Kompletuje a vydává školní vzdělávací program, který zpracovává celý pedagogický tým. S dalšími dokumenty, vycházejícími v podobě směrnic, řádů nebo příloh, seznamuje zaměstnance předem.

Pedagogové a ostatní zaměstnanci, dle daných situací, rovněž jednají jménem školy s rodiči dětí. Jejich přístup je loajální, údaje o dětech sdělují jen zákonným zástupcům. Mlčenlivost se vztahuje i na informace, které vyplývají ze vzájemného pracovněprávního vztahu.

Bližší údaje – viz Směrnice – Řád školy

Personální a pedagogické zajištění

Ve všech třech mateřských školách pracují učitelé, asistenti pedagoga v pracovním poměru s předepsanou odbornou kvalifikací.

Na kmenové mateřské škole působí ředitelka a zástupkyně, odloučené pracoviště vedou pověřené vedoucí učitelky.

Vedoucí školní jídelny zajišťuje provoz a organizaci školních jídelen na všech třech mateřských školách.

Pedagogové svou práci vykonávají na základě vymezených pravidel, vycházejících z vnitřních předpisů, společně sestavených dokumentů a plánů. Jejich denní práce vychází z tvorby ŠVP, TVP, vedou záznamy o dětech, diagnostikují, provádějí evaluace se ZV, hodnocení. Dále organizují společné akce pro děti, doplňkové programy, nabídky.

Ředitelka podporuje profesionalitu pracovního týmu, sleduje udržení a růst profesních kompetencí pedagogů, vytváří podmínky pro systematické vzdělávání. Vede pedagogy tak, aby vzdělávání dětí probíhalo dle odborných požadavků, trendů a všem dětem zajišťovalo optimální pedagogickou péči.

Sebevzdělávání je umožněno dle nabídky různých akreditovaných společností, s možností svobodné volby při výběru přednášek či seminářů. Pedagogům je doporučováno zaměřit se na takové odborné semináře, které posílí jejich odborný růst. Dále se mohou odborně vzdělávat na základě dostupné odborné literatury. Veškeré informace, vyplývající ze změn předpisů, zákonů, vyhlášek a směrnic, předává zaměstnancům včas na poradách ředitelka nebo vedoucí zaměstnanci.

Pedagogové odborně a profesionálně pečují celodenně o děti v mateřské škole.

Společně s odborníky z PPP, SPC, praktickými lékaři, logopedy, zajišťují odborné služby /vyšetření, konzultace, plánování/.

Spoluúčast rodičů

Zákonní zástupci nebo osoby jimi pověřené, předávají dítě v mateřské škole pedagogovi a taktéž je přebírají.

Mezi pedagogem a zákonnými zástupci by měla být nastolena oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Je vítán zájem zákonných zástupců dítěte o cíle, zaměření, formy a obsah vzdělávání. Zákonní zástupci mohou denně spolupracovat s pedagogy na třídě a být tak informováni o průběhu pobytu dítěte v mateřské škole, jeho rozvoji a učení, aktivitách a organizaci.

V období po zápisu do MŠ ředitelka svolá třídní schůzky a informuje nové zákonné zástupce dětí blíže o organizaci a chodu MŠ. Společná schůzka se koná i

na počátku školního roku, kdy jsou znovu všichni zákonní zástupci informováni o organizaci, řádech a směrnicích vydaných ředitelkou školy. V případě nezbytné potřeby, může být vedením MŠ nebo třídními pedagogy svolána i mimořádná schůzka, seznamující s organizačními záležitostmi.

Pořádá-li MŠ akce, např. výlety, exkurze, divadelní a filmová představení pro děti, besídky, dětské dny a. j., sděluje tyto informace pedagog rodičům v dostatečném předstihu písemnou formou na nástěnkách nebo na www.stránkách. Důležité i informační zprávy jsou také předávány zákonným zástupcům emailem.

Souhlas zákonných zástupců s účastí dítěte na takovéto akci je nutný a to v případě, že je součástí finanční příspěvek a akce se koná mimo MŠ. Nesouhlasí-li zákonný zástupce s účastí svého dítěte na plánované akci a nemá-li možnost si dítě ponechat doma, mateřská škola zajistí dítěti, po dobu konání akce dozor pedagogem nebo pracovníkem školy.

Zákonní zástupci mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů a společných akcí, jako jsou např. karneval, dny otevřených dveří, vánoční a jarní posezení v MŠ, oslava ke Dni matek, zábavné odpoledne na zahradě spojené se svátkem dětí, slavnostní rozloučení s předškoláky, kteří odcházejí do ZŠ.

Pedagogové a asistenti pedagoga chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost. Jednají se zákonnými zástupci ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Pravidelně seznamují zákonné zástupce s výsledkem pobytu jejich dítěte i s jeho individuálními pokroky v rozvoji i učení. Domlouvají se se zákonnými zástupci na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Bližší údaje – viz Směrnice – Řád školy

Spolupráce s institucemi

Mateřská škola úzce spolupracuje s různými institucemi. Spolupráce se zřizovatelem MŠ – Statutárním městem F-M se odvíjí formou vzájemných setkání. Nadále spolupracujeme s okolními základními školami a to především s 7. ZŠ, 4. ZŠ a ZŠ v Chlebovicích. Společně s těmito školami připravujeme pro děti zábavné programy pro snadnější přechod mezi mateřskou a základní školou, využíváme možnosti návštěvy školní tělocvičny.

Velmi přínosná je spolupráce s klinickými logopedy, s Pedagogicko – psychologickou poradnou ve Frýdku-Místku, SPC pro vady řeči a sluchu F-M, Ostrava, SPC pro děti s mentálním postižením, s tělesným postižením a SPC pro děti s autismem. Přínosné jsou i spolupráce s dětskými lékaři. Dále spolupracujeme s institucemi prostřednictvím, doplňkových aktivit, přednášek, různých projektů, vystoupení apod. Mezi ně patří především:

Městská policie, Středisko volného času Klíč, Domov seniorů, Hasičským záchranným sborem dobrovolných hasičů Pražmo, FKFM Fotbalový klub F-M, Taneční školička p. Šodkové, Národní dům F-M, Centrum Berkana – Muzikohrátky, canisterapie, ornitologové, MINIZOO v Lysůvkách a Včelařský dům v Chlebovicích.

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami – poruchami řeči

Individuální integrace v běžných třídách

Mateřská škola má vytvořené podmínky pro vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných a dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, které stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

ŠVP je dostatečně otevřený a svým obsahem dostupný pro další tvorbu TVP a možnost vytvářet vzdělávací podmínky individuálního prostoru ke každému jedinci. Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných třídách bude dle potřeby sestaven plán pedagogické podpory, který bude nejpozději do třech měsíců vyhodnocen a na základě vyhodnocení bude stanoven další postup.

Vzdělávání v MŠ je přizpůsobeno druhu a stupni podpůrných opatření s možností využití specifických potřeb každého dítěte, ať už individuální integrace v běžné třídě, tak skupinové integrace v logopedických třídách – poruchy řeči. Hlavním pomocníkem je úzká spolupráce s odborníky a rodinou.

V logopedických třídách se učitelé a asistenti pedagoga snaží o vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte. Vzdělávání probíhá během celého dne při všech činnostech a situacích, ve spontánních a řízených aktivitách. S dětmi se pracuje hravou a tvořivou formou, se záměrem je aktivizovat a podněcovat k vlastní činnosti ve spojení se smyslovým i prožitkovým učením.

Navíc je poskytována kvalitní, průběžná, individuální logopedická péče a děti pracují dle individuálních logopedických postupů a doporučení ke vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami danými SPC.

Výhodou speciálních logopedických tříd je menší kolektiv dětí. Logopedická péče probíhá denně. Dále se klade větší ohled na přiměřenost úkolů, individuální náročnost a individuální potřeby. Cílem je podporovat zdravé sebevědomí, začlenění do kolektivu.

Úspěchem výsledku je těsná spolupráce s odborníky a se zákonnými zástupci dítěte.

Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola má vytvořené podmínky pro vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných s přiznanými podpůrnými opatřeními, které stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pro děti nadané bude sestaven plán pedagogické podpory 1. stupně podpůrných opatření, který bude nejpozději do třech měsíců vyhodnocen a na základě vyhodnocení bude stanoven další postup. Dítěti v povinném předškolním vzdělávání může být doporučen předčasný nástup do povinného základního vzdělávání. Podporujeme děti v kreativním myšlení, umožňujeme pracovat rychlejším tempem, na specifických úkolech s menším procvičováním, opakováním a vzdělávací obsah těmto dětem obohatíme. Dítěti umožňujeme využívat řadu speciálních pomůcek a her rozvíjející specifické dovednosti.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let věku

Pro vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let věku máme nastaveny podmínky týkající se bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, materiálních a personálního zajištění v souladu s platnými právními předpisy.

Třídy, ve kterých se vzdělávají děti mladší tří let zajišťuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajišťuje pocit bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla. U těchto dětí zastává učitel/ka velmi významnou pozici, neboť tyto děti mají potřebu užší vazby na dospělou osobu.

Prostřednictvím individuálního přístupu vytváří jistotu a emoční podporu v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky. Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětů a bezpečných a bezpečných hraček a pomůcek.

Upřednostňujeme situační učení vlastním prožitkem, především hrou. Činnosti dle jejich potřeb opakujeme a respektujeme krátkodobou pozornost dětí.

Respektujeme krátkodobou pozornost a přizpůsobujeme organizaci se střídáním nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností, ponecháváme co největší prostor pro volné hry a pohybové aktivity. Disponujeme zázemím pro individuální potřeby dětí.

Využíváme projektových výzev k vytvoření pracovní pozice, která zajišťuje bezpečnost a pomáhá s adaptací a individuálními potřebami dětí. Rodiče mají možnost podílet se na adaptaci svých dětí.

Podmínky pro vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb. par. 1e, o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole / na jednom pracovišti, alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků-dle potřeby v průběhu týdne v rozsahu 1 hodiny týdně.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné dítě, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro předškolní vzdělávání. Pokud je to potřebné, tak ve spolupráci s PPP zajišťujeme asistenta pedagoga.

Distanční vzdělávání v mateřské škole

Novela školského zákona č. 349/2020 Sb. stanovuje v § 184a zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů ve školách. Co to tedy pro praxi v mateřských školách znamená?

1. Pokud jsou naplněny důvody uvedené v odst. 1 § 184a školského zákona, **je mateřská škola povinna zajistit** dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, **vzdělávání distančním způsobem.**
2. **Dítě**, pro které je předškolní vzdělávání povinné, **má povinnost se vzdělávání distanční formou účastnit.**
3. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem **přizpůsobí škola podmínkám dítěte** pro toto vzdělávání.
4. Vzdělávání distančním způsobem mateřská škola uskutečňuje podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a školního vzdělávacího programu **v míře odpovídající okolnostem.**

V naší MŠ se distančním způsobem vzdělává za předpokladu, že **chybí většina dětí třídy**. Děti v karanténě se vzdělávají distančně, děti zdravé prezenčně v MŠ. Distanční vzdělávání probíhá formou zasílání metodických materiálů e-mailovou schránkou rodičů, pořízení nahraných videí s povídáním, odkazů apod. U rodičů, kterým není možno tyto materiály zasílat e-mailem, budou zasílány poštou, popřípadě po domluvě na osobním předání.

V případě zájmu ze strany rodičů je možná individuální domluva s učitelkou na třídě o setkání přes IT techniku (Skype, Messenger, Facebook).

D. Organizace vzdělávání v MŠ

Zápis do mateřské školy probíhá každoročně v jarních měsících. Děti jsou přijímány na základě bodů - kritérií, které jsou veřejnosti přístupné v budově MŠ a na [www.stránkách](#) školy. Děti s povinnou školní docházkou a děti s odloženou školní docházkou jsou upřednostněny. Třídy mateřské školy naplňujeme do počtu 26 dětí v souladu s povolením nejvyššího počtu dětí ve třídě mateřské školy Radou města Frýdku – Místku. V ojedinělých a odůvodněných případech navyšujeme počet dětí do kapacity.

Pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání, musí zákonný zástupce předložit žádost o přijetí do MŠ, s vyjádřením pediatra ke způsobilosti dítěte k pobytu v MŠ (nemusí dokládat vyjádřením pediatra děti s povinnou školní docházkou. V logopedických třídách je nutné i vyšetření z oboru foniatrie, logopedie a SPC. Na základě splnění výše uvedených požadavků, obdrží zákonný zástupce informaci o přijetí nebo nepřijetí a to dle bodového posouzení, které je přílohou - Směrnice pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání. Jednou z předností heterogenních tříd je možnost společného umístění sourozenců, kamarádů, ale jen v případě, že to umožní volné místo v dané třídě.

Cílem vzdělávání dětí v mateřské škole je vytvořit základy pro mezilidské vztahy a slušné chování, pěstovat u dětí morální vlastnosti, vést je k úctě, umět si vážit sebe a druhých, nacházet cestu k poznání, rozvíjet zdravé sebevědomí a vést je k samostatnému rozhodování. K všestrannému a rovnoměrnému rozvoji přispívají i doplňkové činnosti, kroužky a akce pořádané na jednotlivých pracovištích.

MŠ na ul. Josefa Myslivečka 1883 - označení - počet tříd

1. třída I. I. Logo - smíšená
2. třída II. Logo - smíšená
3. třída Hvězdička - smíšená
4. třída Měsíček - smíšená
5. třída Sluníčko - smíšená

Školní jídelna, vývařovna:

Vedoucí ŠJ

Samostatné kuchařky a pomocná kuchařka

Správní zaměstnanci:

Hospodářka, uklízečky, údržbář

MŠ na ul. F. Čejky 420 - označení - počet tříd

1. třída Zelená Logo - smíšená
2. třída Žlutá - smíšená
3. třída Modrá - smíšená

Školní jídelna:

Vedoucí ŠJ, hospodářka

Samostatná kuchařka, pomocná pracovnice

Správní zaměstnanci:

Školnice, uklízečka, údržbář, pradleny

V další části MŠ jsou prostory pronajímány školní družinou a první třídou 4. ZŠ.

MŠ na ul. Příborská 37, Lysůvky - označení - počet tříd

1. třída Květinka - smíšená

Školní výdejna:

Pracovnice výdejny

Správní zaměstnanci:

Školnice

Všestranný rozvoj a vzdělávání dětí je vyplněn také nabídkou dalších zajímavých činností a aktivit, kterými se děti zabývají v průběhu celého dne v MŠ. Tato nabídka vychází ze specifického zaměření pedagogů asistentu pedagoga a zájmu zákonných zástupců nebo dětí, prostředí, ve kterém se MŠ nachází.

PC na třídách děti využívají k rozvoji myšlenkových, rozumových a vzdělávacích potřeb.

Každá vzdělávací nabídka má vždy svůj záměr, cíl a vše je v souladu se vzdělávacím obsahem ŠVP. Pedagog klade velký důraz na časové omezení a intenzitu využití dětí na PC.

Děti naší MŠ v průběhu roku navštěvují divadla a kulturní akce, frýdecký zámek, chodí na exkurze do nemocnice, k hasičům, do knihařství, poznávají okolí města, řeku Ostravici. Pořádáme výlety, např. na okolní hrady a zámky, Planetárium v Ostravě, canisterapie, besedují s mladými včelaři. Zúčastňujeme se exkurzí do okolí, podle nabídky jiných organizací a subjektů. Spolupracujeme s Městskou policií, se ZŠ, kde se děti vzájemně navštěvují a předávají si tak své poznatky a pocity, také využíváme jejich prostory tělocvičny. Dle zájmu zákonných zástupců, navštěvují předplavecký a lyžařský výcvik.

Nabídka nadstandardních aktivit pro naše děti a dle jejich zájmu a zájmu zákonných zástupců, je uskutečňována osobami jiných subjektů a organizací. Zpravidla je zájem o kroužek taneční, šachový a angličtina, který není součástí našeho vzdělávání. V odpoledních hodinách je provozován jiným subjektem ve vztahu k MŠ, jako nájemce potřebných prostor.

Dlouhodobá spolupráce se ZUŠ a ZŠ je realizována na základě motto: „**Abychom se školy nebáli, abychom se lépe poznali**“. Díky vzájemným návštěvám se děti seznamují s prostředím školy a učiteli na akcích společně pořádaných.

MŠ v Lysůvkách má vypracovaný program Environmentální výchovy zaměřený na péči o živou a neživou přírodu. Projekty jsou součástí ŠVP, mají záměr i cíl, jsou plně v souladu s RVP PV.

Doplňková činnost a možnosti, jako součást vzdělávací nabídky

Nabídky a doplňkové činnosti, budou součástí ŠVP. Jde o nadstandardní aktivity, které se mohou každoročně měnit podle možnosti a personální kreativity pedagogů v naší organizaci. Vzdělávací nabídka bude vždy doplněna rozpracováním specificky zaměřeným projektem pro daný školní rok, nebo jen období.

Jsou to možnosti, jak u dětí rozvíjet a prohlubovat další schopnosti, dovednosti, obohacovat jejich vědomosti, znalosti. Výzvou děti aktivovat k dalším neznámým nebo zajímavým poznatkům. Důležitým prvkem a výsledkem účastnit se, je pocit nadšení, spokojenosti a štěstí.

Tuto nabídku podle organizačních možností mohou využít děti z celé MŠ, nebo jen děti jedné třídy, ale také jednotlivci z různých tříd. Žádná z těchto aktivit, však nesmí být důvodem omezování hlavní vzdělávací nabídky, která je obsahem ŠVP. Jednotlivé aktivity a činnosti budou vždy svým rozpracovaným obsahem jako příloha ŠVP.

E. Charakteristika ŠVP PV

ŠVP charakterizuje výchovně vzdělávací práci naší MŠ. Provázíme a inspirujeme děti na cestě za poznáním, získáním schopností, znalostí a dovedností důležitých pro život.

ŠVP je sestaven tak, aby:

- dítě mělo možnost získávat potřebné dovednosti, užitečné poznatky, poznávat žádoucí hodnoty a získávat samostatné postoje
- přispíval k rozvoji dítěte a jeho učení v různých oblastech (biologické, psychologické, interpersonální, socio-kulturní a environmentální)

Vzdělávání v mateřské škole je cílevědomý plánovaný proces, v němž se prolínají spontánní a řízené aktivity. Proces vzdělávání probíhá v průběhu celého dne, při všech činnostech a při všech situacích. Snažíme se o naplňování tří hlavních cílů předškolního vzdělávání:

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení a poznání /podporovat a rozvíjet tělesnou zdatnost, zdraví, dovednost, obratnost, schopnost myšlení, rozhodování, učení, řeč/.
- Osvojení si základů hodnot, na kterých je založena naše společnost /svoboda a rovnost všech lidí, solidarita se slabými a ohroženými, hodnoty spojené se zdravím, životem, se životním prostředím, kulturní dědictví, tradice/.
- Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí /rozvíjet a poznávat sama sebe, potřeba a zájmy, sebevědomí, sebedůvěra, učíme se spolupracovat, akceptovat a tolerovat druhé/.

Hlavní cíle a záměry MŠ:

1. Naše cíle předškolního vzdělávání - dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých předpokladů získalo fyzickou, psychickou a sociální samostatnost, základy zdravého sebevědomí a sebejistoty, slušného chování, kladný vztah k přírodě jako celku, do níž patříme i my lidé.
2. Při výchovně vzdělávací práci je našim cílem - být partnery rodičům, doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni, pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho všestrannému aktivnímu rozvoji a učení.

Uplatňovat zásadu individuálního přístupu, přiměřenosti a důslednosti.
Podporovat rozvoj intelektu a zdravý řečový rozvoj.

Plněním těchto cílů směřujeme k utváření základů klíčových kompetencí a naplňování čtyř pilířů vzdělání pro 21. století:

1. **Učit se poznávat** - poznávat svět kolem nás i v nás, dobře se orientovat, odhalovat smysl, vztahy, souvislosti, myslet kriticky, využívat informace, rozvoj osobnostního potenciálu – paměti, myšlení, estetického smyslu, fyzických vlastností a komunikačních dovedností
2. **Učit se jednat** – praktické a sociální dovednosti, vzájemná komunikace, spolupráce, vlastní tvůrčí aktivita a samostatnost, řešení problémových situací a přijetí následné zodpovědnosti za vlastní učení
3. **Učit se žít společně** - respektovat a uznávat druhé, tolerovat odlišnosti, pracovat v týmech a podílet se na činnostech

- 4. Učit se být** - získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost, schopnost sebereflexe a sebeovládání, přijímání osobní odpovědnost za své činy

Metody a formy vzdělávací práce

Aby se dítě mohlo rozvíjet a učit, musí se cítit spokojené, v bezpečí, mít uspokojeny své přirozené potřeby. Předškolní vzdělávání se přizpůsobuje vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dítěte. V MŠ uplatňujeme metody a formy práce, které vycházejí z pozorování a respektování individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalostí jeho rozvojových i vzdělávacích pokroků. Nabízíme prostředí podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, aby se v něm dítě cítilo bezpečně, radostně a spokojeně.

Prožitkové učení hrou - podporuje dětskou zvědavost, je založené na přímých zážitcích dětí

Tematické učení - vyhledávání témat, činností a příležitostí blízkých a srozumitelných dětem, umožňující získávat očekávané výstupy (kompetence) v reálných souvislostech a dokázat je prakticky využít

Kooperativní učení - založené na vzájemné spolupráci a učení, učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, pomáhat si, radit, vyvíjet společné úsilí, kontrolovat a hodnotit společnou práci

Situační učení - založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí

Praktické učení - zapojení všech smyslů

Spontánní sociální učení - založené na principu přirozené nápodoby

Uplatňujeme aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené v poměru odpovídajícím potřebám a možností předškolního dítěte

Mezi **vhodné specifické formy**, které uplatňujeme v MŠ, patří:

Didakticky cílená činnost - přímo nebo nepřímo motivovaná, spontánní a záměrné učení

Řízené individuální činnosti

Komunitní kruh - rozhovor, beseda, vyprávění

Názorné - exkurze, výlety, pozorování

Experimentace

Práce s knihami, encyklopediemi

Práce s PC

Zaměřujeme se na:

- spontánní činnosti
- skupinové, individuální, relaxační, odpočinkové, zájmové a pohybové činnosti
- řízené učení
- největší důraz klademe na prožitkové učení

K zaujetí dětí, využíváme různé formy práce:

- vyprávění, prohlížení, citová a volní motivace
- rozhovory bezprostřední i motivované
- seznamování, pozorování, poznávání, dramatizace předčítání, metoda příkladu, poučení, napodobování, porovnávání
- praktické činnosti, pokusy
- péče o přírodu a věci kolem
- pohybová, sportovní a estetická aktivita
- didaktické, námětové a tvořivé hry
- pobyty venku
- přirozené cviky, zdravotní cviky, relaxační cvičení s prvky jógy, cvičení s hudbou na zahradě a v přírodě, nejrůznější formy pohybu přiměřeného věkovým zvláštnostem dětí
- pohybové hry a HPH

Struktura vzdělávání

Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah každé pracoviště má uspořádáno do jednotlivých integrovaných bloků IB. Integrované bloky jsou zpracovány v souladu s požadavky RVP PV s ohledem na podmínky každého pracoviště naší organizace MŠ.

Integrované bloky mají v názvu hlavní myšlenku IB. Zahrnují různá témata odvíjející se od jednotlivých ročních období, tradic, poznávání světa lidí i od praktických životních situací, se kterými se děti setkávají. Obsahují stručnou charakteristiku, hlavní vzdělávací cíle dané RVP PV, očekávané výstupy, nabídku činností a rizika. Časový prostor pro témata je otevřený, flexibilní a dostatečně volný pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky.

Hlavní vzdělávací cíle vyjadřují, co by měl pedagog v průběhu IB sledovat a u dětí podporovat. Cíle jsou pro učitelku prioritní a jsou předmětem hodnocení IB a evaluace její práce s dětmi. Učitelka hodnotí výsledek svého působení na děti s ohledem k jednotlivým cílům.

Očekávané výstupy jsou dílčí výstupy, ke kterým směřujeme, čeho chceme v dané oblasti u dětí ve vzdělávání dosáhnout. Jsou formulovány pro dítě, které ukončuje předškolní vzdělávání v MŠ, s tím, že jejich dosažení není pro dítě povinné. Jejich naplnění odpovídá individuálním potřebám a možnostem osobnosti dítěte. Pedagog při své práci předkládá nabídku k osvojování těchto způsobilostí. V rámci sledování procesu postupuje tak, aby děti získávaly co nejvíce.

Vzdělávací nabídka je soubor činností sloužících k naplňování cílů a k dosahování výstupů.

- Je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat.
- Probouzí v dětech aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, ale i ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže

- Nepředkládá dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožňuje hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem

Rizika upozorňují pedagoga, čeho by se měl ve své práci vyvarovat

Podtémata nejsou součástí IB, jejich výběr je zcela v kompetenci pedagoga a nelze je předem naplánovat, jelikož na výběru se podílejí také děti. Dle jejich zájmu pedagog přizpůsobuje své další plánování.

Práce pedagoga s IB: IB umožňuje učitelkám pracovat samostatně, uplatňovat své nápady, nové metody a formy práce, využívat své odborné znalosti a vědomosti. Učitelky volí podtéma podle zájmu dětí a dále je zpracovávají v třídních programech do činností. TVP jsou otevřené dokumenty, které se mohou v průběhu roku doplnit nebo upravit. Volba tématu a jeho délka je zcela v kompetenci učitelky, která reaguje na zájem a potřeby dětí. Činnosti učitelka plánuje tak, aby rozvíjely celkovou osobnost dítěte, byly pro děti srozumitelné, volí různé prostředky a metody práce.

Hodnocení – evaluace: Po skončení projektu zpracovává učitelka krátkou zprávu o průběhu vzdělávání. Hodnotí výsledky svého působení na děti, jaký byl vzdělávací přínos pro děti, v čem je nutno pokračovat.

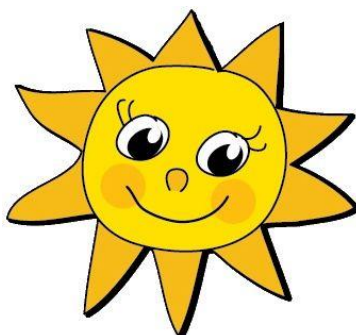
F. Vzdělávací obsah

MŠ Sluníčko, Frýdek-Místek, pracoviště Josefa Myslivečka 1883

"Za Sluníčkem každý den, přicházíme s úsměvem"

Motto:

"Dej každému dni příležitost, aby se mohl stát tím nejkrásnějším dnem v tvém životě."
(Twain)

Vzdělávací nabídka ŠVP:

Integrované bloky:

1. Slunce v srdci každý má

Hlavní záměr:

Seznámit děti s novým prostředím. Rozvíjení poznatků o hodnotách přátelství, chování dětí k sobě navzájem, vytvářet a upevňovat mezilidské vztahy k rodině, kamarádům, zaměstnancům školy, vytvoření pravidel vzájemného soužití ve třídě, usnadnění adaptace dítěte v mateřské škole. Společně vytvářet pohodové prostředí ve třídě. Utvářet podmínky pro rozvoj duševní pohody, pocitu jistoty, psychické zdatnosti a odolnosti.

HLAVNÍ CÍLE:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)
- získání citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhým

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zvládat jednoduché úklidové práce, udržovat pořádek
- zvládat sebeobslužné činnosti a hygienu
- zachovávat správné držení těla
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- rozhodovat o svých činnostech
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- odmítnout komunikaci, která je mi nepříjemná
- spolupracovat s ostatními
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě toho prostředí (v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Rizika:

- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- převaha předání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat.
- nepřiměřené nároky na dítě, časté negativní hodnocení, kdy dítě opakovaně prožívá pocit selhání
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku.
- nedostatek příležitosti vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků

MPP:

- vytvářet prostředí důvěry, ve kterém se dítě nebude bát říct si o pomoc
- upevňování sebeobsluhy a hygienických návyků
- zacházet bezpečně s předměty denní potřeby, výtvarnými pomůckami a materiály
- podporovat vztahy v kolektivu
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla
- aktivní spolupráce s rodiči

2. Sluníčko má každý rád, s přírodou je kamarád**Hlavní záměr:**

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu. Seznámit děti s charakteristickými znaky jednotlivých ekosystémů. Vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí. Posílit kladný vztah dětí ke zdravé stravě.

HLAVNÍ CÍLE:

- **uvědomění si vlastního těla, ovládat dechové svalstvo**

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj řečových schopností a dovedností receptivních i produktivních
- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat.
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít podvědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- uvědomit si své tělo, sladit pohyby těla s hudbou s rytmem, ovládat dechové svalstvo
- vyslovovat správně, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumím)
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- ve známých a opakujících se situacích ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomit si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Rizika:

- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí
- nedostatek spontánních činností
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- nedostatek možnosti projevit vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- příliš časté vystupování učitele v roli soudce
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu ke druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí.
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání příliš náročná

MPP:

- pěstovat úctu k přírodním hodnotám (fauna a flóra)
- rozvíjet sociálně komunikativní dovednosti
- respektovat individuální potřeby slabších jedinců
- začleňovat méně průbojně děti do kolektivu, odstraňovat nevhodné chování
- podporovat příznivé klima ve třídě
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

3. Sluníčko, sluníčko, popojdi maličko

Hlavní záměr:

Umožnit dětem vnímat své tělo i mysl, rozvíjet a využívat své poznatky o sobě, o svém těle a jeho zdraví. Učit se pečovat o své zdraví a předcházet jeho poškození. Seznámit se s člověkem, jako nejvyšším stupněm úrovně bytí na zemi a jeho možnostmi a schopnostmi. Uvést děti do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění. Pomoci jim osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit jim tak aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Rozvíjet jejich činnost, kreativitu a sebevyjádření. Vytvářet si kladný vztah k osvojování potřebných vědomostí, dovedností a postojů.

HLAVNÍ CÍLE:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
- posilovat prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, chytat a házet míč, pohybovat se ve sněhu, v písku atd.)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími a dospělými jedinci, v případě potřeby požádat o pomoc druhého (pro sebe i pro jiné dítě)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se děti i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Rizika:

- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- špatný řečový vzor
- vytváření komunikativních zábran (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, citění, prožívání a vyjadřování
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění.
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- špatný příklad dospělých

MPP:

- posilovat obecně uznávané hodnoty, jako je rodina a láska
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové zážitky
- podporovat spontánní činnosti
- rozvíjet společenskou a estetický vkus

4. Slunce to svět dobře zná**Hlavní záměr:**

Vnímat, že čas je ustavičná změna. Svět byl včera jiný než dnes a zítra bude ještě jinačí. Osvojit si časové pojmy, orientovat se v čase, rozlišovat roční období podle jejich charakteristických znaků. Seznámit děti s lidovými tradicemi a vnímat je spolu s oslavami jako obohacující prvek života. Rozvíjet jejich představy, fantazii a kreativitu.

HLAVNÍ CÍLE:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- vytváření návyků a podvědomí zdravého životního stylu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázků)
- chápat slovní vtip a humor
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat.
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikty dohodou
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat)
- přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Rizika:

- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním nebo nedostatečné využívání náčiní
- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- omezený přístup ke knížkám
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka, málo podnětné, pestré a obměňované prostředí
- převaha zprostředkovaného poznávání světa

MPP:

- posilovat a rozvíjet vrstevnické vztahy
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vytvářet pozitivní motivaci k záměrnému učení
- rozvoj úcty ke všemu živému a životu jako takovému
- chápat přírodu, jako součást života, chránit ji, neničit
- využít pokusy a experimenty k učení

5. Slunce hřeje, slunce pálí, na obloze někde v dáli**Hlavní záměr:**

Společnými prožitky posílit zvědavost, zájem a radost z objevování. Poznávat ekosystém (les, louka, rybník apod.). Vytvořit povědomí o ostatních kulturách a národnostech, o jiných zemích. Upevňovat a rozšiřovat vědomosti o vlastním bezpečí při cestování, pobytu v přírodě, během prázdnin. Radostně prožívat prázdniny a radovat se z pohybu.

HLAVNÍ CÍLE:

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se),
přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat přijímat
a základní hodnoty v tomto společenství uznávané přijímat
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků prostředí,
o v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- poznávání jiných kultur

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji
- posilování fyzické a psychické zdatnosti
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami a běžnými pracovními pomůckami
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkoly s jiným dítětem apod.
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přesto, že je každý jiný
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky bránit

Rizika:

- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dítěte
- málo příležitostí a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí
- nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné

MPP:

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout)
- vyvarovat se kontaktu s cizími lidmi, nic od nich nebrat, nechodit s nimi
- osvojovat si povědomí o okolním světě, uvědomovat si sounáležitost s tímto světem, s jinými kulturami

NÁVRH AKCÍ:

- Vítání dětí v MŠ
- Třídní schůzky

- Dopolnední sportovní akce
- Drakiáda v MŠ – dračí výzdoba
- Dýňový týden
- Jablíčkový týden
- Divadelní představení v MŠ
- Návštěva Loutkového divadla, divadla Vlast
- Kulturní představení
- Spolupráce s 7. ZŠ
- Beseda s městkou policií
- Návštěva dětského dopravního hřiště
- Návštěvy a exkurze do různých zařízení pro praktickou představu světa (nemocnice, hasiči, ukázky povolání ze strany rodičů)
- Návštěva planetária
- Výtvarné soutěže
- Návštěva Mikuláše a čertíků v MŠ
- Podzimní, adventní a jarní dílny s rodiči
- Slavnostní rozsvícení stromečku v MŠ
- Vánoční besídka s rodiči a posezením u stromečku
- Vánoce v přírodě – nadílka pro zvířátka
- Vánoční nadílka v MŠ
- Vystoupení pěveckého sboru v Domě seniorů
- Vystoupení pěveckého sboru v Adventním městečku
- Tříkrálový průvod
- Plavecký výcvik
- Zimní radovánky na sněhu
- Masopustní oslavy Karneval
- Loučení s paní Zimou – vynášení Moreny
- Oslava dne rodiny
- Herbář jarních květin – poznávání v přírodě
- Oslavy jara
- Měsíc knihy
- Návštěva dětského oddělení městské knihovny
- Akce ke Dni Země
- Sběr papíru
- Návštěva Faunaparku
- Voda, voděnka – projekt
- Cesta kolem světa - projekt
- Zahradník – projekt
- Čarodějnický rej
- Máme rádi svoji maminku, oslava Dne matek – besídka na třídách
- Návštěva dravců a zvířátek z přírody – akce na zahradě MŠ
- Medový týden
- Oslava MDD - zahradní slavnost
- Společné odpolední akce s rodiči
- Rozloučení s předškoláky

- Školní výlet
- Sportovní den s rodiči na zahradě MŠ
- A jiné akce

MŠ Frýdek-Místek, odloučené pracoviště F. Čejky 420

CO SKRÝVAJÍ BARVY DUHY

MOTTO:

" Kdo si hraje radost má, barevný svět poznává "

Integrované bloky:

1. Barvy duhy každý zná, barevný svět kolem sebe poznává

Podporovat přirozenou potřebu poznávat nové. Seznámit se s novým prostředím - školkou, třídou, zahradou MŠ. Prostřednictvím her a činností upevňovat pravidla chování v MŠ. Získat pocit bezpečí ve vztazích s druhými i dospělými. Posilovat zdravé vrstevnické vztahy. Společně vytvářet sociálně příznivé klima ve třídě.

HLAVNÍ CÍLE:

- navození přirozené adaptace a vyrovnávání se s odloučením
- osvojování praktických dovedností
- upevňování zásad osobní hygieny, základů stravování, zdravého stravování
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
- seznamování se s prostředím MŠ
- komunikovat přirozeně a bez zábrán s ostatními dětmi a zaměstnanci MŠ
- přirozeně se adaptovat na prostředí MŠ
- společné vytvoření jasných a smysluplných pravidel třídy
- znát ve třídě svou roli a patřit ke skupině
- seznamování se s místem a prostředím a vytváření pozitivního vztahu k němu
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností
- umět se přizpůsobit podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

OČEKÁVÁNÉ VÝSTUPY:

- vědomě napodobit pohyb podle vzoru
- zvládnout základní pohybové dovednosti a orientaci v prostoru
- zvládat samostatně pravidelné běžné sebeobslužné činnosti a hygienu
- udržet pořádek, umět si po sobě uklidit
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- rozhodovat o svých činnostech
- přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole
- orientovat se v dohodnutých pravidlech a řídit se jimi
- přizpůsobit se chodu třídy, zvládat změny
- respektovat rozdílné vlastnosti svých vrstevníků, být součástí kolektivu
- umět se orientovat se bezpečně ve známém prostředí (doma, v budově mateřské školy a v blízkém okolí)
- umět rozeznávat, co je v okolním prostředí důležité pro osobní poznání
- porozumět přirozeným změnám a umět se jim přizpůsobit
- zvládat běžné činnosti a požadavky

Rizika:

- Nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí.
- Nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (biologické, fyzické i psychické).
- Nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností.
- Nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti.
- Převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním.
- Omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání.
- Nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich.
- Nedostatek empatie, neposkytování odezvy na problémy dítěte.
- Příliš mnoho nefunkčních pravidel ve skupině, děti se nepodílejí na jejich vytváření, ne všichni je dodržují.
- Nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí.

- Nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí).

MPP:

- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky.
- Vytvářet pozitivní atmosféru v prostředí MŠ.
- Dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla.
- Podporovat vztahy v kolektivu.
- Aktivně spolupracovat s rodiči, předávat si potřebné informace.

2. Ptáček volá zas a znova, stromům sluší ORANŽOVÁ

Posilovat pozitivní vztah k přírodě. Získávat zkušenosti zkoumáním a pozorováním přírody při pobytu venku. Sledovat změny počasí a proměnlivost přírody v souvislosti s ročním obdobím. Poznávat podzimní plodiny, stromy a keře. Chápat význam zdravé stravy a posilovat k ní kladný vztah.

HLAVNÍ CÍLE:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- upevňovat pozitivní vztah ke svému tělu
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- vytváření postoje tolerance a respektu k druhým dětem, být citlivý
- rozvíjet dovednosti dítěte, umět se přizpůsobit
- všimnout si změn a proměnlivosti blízkého okolí
- seznámit se s kulturou a uměním našeho prostředí
- podílet se na průběhu skupinových aktivit, mít možnost je ovlivnit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- rozvíjet pozitivní vnímání živé i neživé přírody

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- uvědomovat si své tělo
- sladit pohyb s hudbou
- ovládat dechové svalstvo
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)

- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- vnímat, že každé dítě je jiné, že osobní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními
- zacházet šetrně s předměty denní potřeby, s pomůckami, s hračkami
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí pomocí výtvarných technik a dovedností, tvořit z přírodnin
- chovat se k přírodě ohleduplně a s úctou
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí a umět je využít k dalšímu učení
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti)

Rizika:

- Nedostatek spontánních činností.
- Nedostatek možností získat nové zkušenosti.
- Nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení.
- Málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování.
- Nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství.
- Nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění.
- Omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům.
- Prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým.
- Nedostatek porozumění a ocenění úspěchu.
- Špatná spolupráce na volbě činností a témat, které se v MŠ realizují.
- Nevšímovost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi.
- Málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem.
- Nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem.
- Schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku.

MPP:

- Vytvářet pozitivní vztah k přírodě.
- Podporovat dítě k vyjadřování vlastních emocí a prožitků.
- Rozvíjet sociálně komunikační dovednosti.

- Začleňovat méně průbojné děti do kolektivu.
- Odstraňovat nevhodné chování mezi dětmi.
- Předcházet negativnímu vlivu reklamy.
- Posilovat obecně uznávané hodnoty.
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.

3. S MODROU barvou mráz si hraje, někdy mrzne, jindy taje

Seznamovat děti s hlavními znaky zimního ročního období. Vnímat zimní přírodu, čas, kdy všechno utichá, přezimování zvířat. Vytvářet povědomí o českých vánočních tradicích a zvycích, o tradicích jiných národů. Vnímat odlišnosti. Pěstovat v dětech pozitivní vztah ke kultuře a umění. Umět spoluprožívat radost s ostatními. Umožnit dětem vnímat a poznávat své tělo. Využívat své poznatky o sobě, o svém těle a jeho zdraví. Učit se pečovat o své zdraví a předcházet jeho poškození. Získávat kladný vztah ke svému tělu, rozvíjet smyslové prožitky.

HLAVNÍ CÍLE:

- rozvoj dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky
- vytváření návyků a postojů ke zdravému životnímu stylu
- vnímání vlastního těla
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvíjet komunikační dovednosti a umět je uplatnit v interakci s druhými
- umět si chránit své soukromí, cítit se bezpečně ve vztahu s ostatními
- posilovat zdravé sebevědomí, rozvíjet pozitivní vnímání sebe sama
- rozvíjet estetický a společenský vkus
- seznámení se s tradicemi a obyčejí naší kultury
- mít povědomí o morálních hodnotách
- vytvářet povědomí o mezilidských hodnotách
- vytvářet povědomí o sounáležitosti se světem
- seznamovat se s rozmanitostí kulturního prostředí a lidovými tradicemi

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- pohybovat se dynamicky po delší dobu
- chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí – ve škole, v přírodě, na veřejnosti
- provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami
- nacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji

- pojmenovat části těla a některé orgány
- znát základní zásady zdravého životního stylu
- zapamatovat si krátký text (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- osvojit si základní číselné a matematické pojmy a podle potřeby je prakticky využívat
- prožívat a dětským způsobem projevovat své city, snažit se ovládat své emoce
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- navazovat kontakty a komunikovat vhodným způsobem
- umět odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná
- umět zvládat emočně vypjaté situace
- dodržovat základní společenské návyky, požádat o pomoc, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči
- uplatňovat hudebně pohybové dovednosti, být schopný se pomoci nich vyjadřovat
- mít povědomí o širším společenském, kulturním prostředí
- mít povědomí o existenci různých národů, o kultuře jiných zemí
- podporovat tvořivost a kreativitu

Rizika:

- Nedostatek příležitostí k pobytu ve venkovním prostředí.
- Zkreslení elementárních informací o lidském těle a jeho zdraví.
- Nedostatek či zkreslení informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
- Dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech.
- Málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování.
- Nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti.
- Málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte.
- Nedostatečná motivace k sebevyjádření a sebeuplatnění.
- Nedostatek příležitosti k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti.
- Příliš ochránářské či příliš nevšímavé prostředí.
- Nedodržování přijatých pravidel.
- Zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině.
- Nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu.
- Nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí.
- Nevhodné vzory chování dospělých v prostředí MŠ.

MPP:

- Podporovat zdravý životní styl.
- Umět pojmenovat části těla a jeho funkce.
- Uvědomit si svou samostatnost.
- Schopnost uplatnit bezpečnostní pravidla v praxi.
- Rozvíjet společenský a estetický vkus.
- Podporovat spontánní činnosti.
- Zaujímat vlastní názory a postoje, vyjadřovat je.

4. ZELENÁ se travička, světem letí písnička

Rozvíjet kladný vztah k přírodě, k zvířatům. Uvědomovat si význam životního prostředí pro člověka. Rozvíjet základní poznatky o planetě Zemi i Vesmíru, vnímat časové i dějové posloupnosti. Získávat povědomí o ochraně naší Země a péči o ni. Seznamovat děti s jarními tradicemi a zvyky, rozvíjet zájem o knihu. Posilovat kladný vztah k práci. Seznamovat děti s různými sociálními rolemi v životě člověka; mít úctu k druhým lidem.

HLAVNÍ CÍLE:

- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- vytvářet si správné postoje k zdravému životnímu stylu
- osvojovat si poznatky a dovednosti předcházející čtení i psaní
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- podporovat zájem o učení, přirozeně rozvíjet dětskou zvědavost
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- umět záměrně ovládat své chování
- rozvíjet umění přizpůsobivosti, tolerance a respektu k druhému
- vytváření pozitivních postojů k životu, kultuře a umění
- chovat se podle pravidel společného chování v MŠ, doma i ve svém okolí
- rozlišovat a znát společenské role, osvojení si rolí do kterých se dítě běžně dostává
- všímat si zajímavostí života a proměny v přírodě
- osvojovat si poznatky o umění a lidových tradicích
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou životní prostředí chránit, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- zachovávat správné držení těla
- být pohybově aktivní po delší dobu v řízené i spontánní aktivitě
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami

- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- sledovat očima zleva doprava
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenosti strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- respektovat a vnímat potřeby druhého dítěte
- umět řešit konflikty, uzavírat kompromisy
- respektovat a přijmout jiný postoj či názor
- jednat s druhými ohleduplně a spolupracovat s nimi
- vážit si úsilí druhých lidí a jejich práce, popsat profesi některých dospělých
- rozeznat mravní hodnoty jako je spravedlnost, pravda, dobro, zlo
- být citlivé ve vztahu k živé i neživé přírodě
- rozlišovat aktivity, které okolnímu prostředí prospívají nebo ho naopak mohou poškozovat
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, umět správným způsobem nakládat s odpady
- podílet se na vytváření pohody prostředí, starat se o rostliny

Rizika:

- Nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí.
- Denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu.
- Vytváření komunikativních zábran.
- Špatný příklad dospělých.
- Uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění.
- Stereotypní, málo rozmanitá nabídka činností.
- Přílišné zahlcování podněty a informacemi.
- Nedostatek času a prostředků pro spontánní hru.
- Málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte.
- Spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými.
- Jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí.
- Nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní.
- Nedostatečně psychosociálně bezpečné prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance.
- Příliš časté vystupování pedagoga v roli soudce.

- Nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích.
- Nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí.
- Převaha předávání hotových poznatků poučováním a vysvětlováním.
- Stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí.
- Schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek.
- Nedostatek porozumění a ocenění úsilí a úspěchu.

MPP:

- Vytvářet pozitivní vztah k přírodě a péči o ni.
- Chápat přírodu jako součást života, chránit jí, neničit jí.
- Rozvíjet verbální a neverbální komunikaci.
- Vytvářet pozitivní motivaci k záměrnému učení.
- Podporovat fantazii a tvořivé vyjádření dítěte.
- Uvědomovat si a předvídat hrozící nebezpečí, mít podvědomí o tom jak se chránit.
- Posilovat a upevňovat v dětech obecně uznávané hodnoty (lidská práce, vzájemná pomoc, úcta ke stáří i rodičům).
- V případě ohrožení vědět na koho se obrátit.

5. Na ČERVENOU pozor dej, naslouchej a poznávej

Seznamovat děti s druhy dopravních prostředků; vést děti k bezpečnému chování na ulici a v dopravních prostředcích. Umět se orientovat v okolním prostředí. Vytvářet povědomí o důležitosti vody, o způsobech její ochrany a péče.

Rozšiřovat vědomosti o bezpečnosti při cestování, na výletech a pobytu v přírodě. Umět uplatnit své zkušenosti z pobytu venku.

HLAVNÍ CÍLE:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si praktických dovedností přiměřených věku
- rozvoj pohybových dovedností směřujících k prevenci úrazů
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvíjet schopnost dodržovat pravidla her, umět jednat spravedlivě, hrát férově
- podporovat ochranu osobního soukromí a bezpečí
- znát a orientovat se v blízkém okolí MŠ i prostředí, kde dítě žije
- vnímat proměnlivost světa, přizpůsobovat se jeho změnám
- upevnění si společensky uznávaných mravních hodnot
- získávat praktické znalosti o místě, kde dítě žije a jeho okolí
- rozvíjet schopnost žít ve společnosti ostatních lidí, přizpůsobit se a spolupracovat

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může dítě ve svém okolí setkat

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- postarat se o své věci a pomůcky
- koordinovat pohyby těla, sladit pohyb s hudbou, dodržovat rytmus, udržovat rovnováhu na jedné noze
- pohybovat se jistě v různém přírodním terénu
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- dodržovat základní pravidla silničního provozu – pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci
- poznat své jméno v písemné podobě
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- dodržovat pochopená pravidla vzájemného soužití a chování v mateřské škole i na veřejnosti, dodržovat dohodnutá herní pravidla
- umět nalézat nová řešení a aktivně se na nich podílet
- přirozeně se bránit projevům negativního chování
- schopnost rozeznat společensky nežádoucí chování a bránit se před ním
- chovat se podle vlastního přesvědčení a pohnutek
- schopnost porozumět neverbálním citovým projevům druhých lidí
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí a vyjadřovat je pomocí různých výtvarných technik

Rizika:

- Nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí.
- Málo příležitostí k samostatnému řečovému projevu dítěte a slabá motivace k němu.
- Omezený přístup ke knížkám.
- Špatný jazykový vzor.
- Převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci.
- Málo podmětů a aktivit podporující estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování, jednání.

- Nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte.
- Ironizování a znevažování úsilí dítěte.
- Výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná.
- Omezování možností dítěte dokončit činnost v individuálním tempu.
- Nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- Nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu.
- Přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů.
- Nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům.
- Potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti.
- Nevšimavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku.
- Prostředí komunikačně chudé omezující běžnou komunikací mezi dětmi i s dospělými.

MPP:

- Zajistit bezpečnost na skrytých místech přírodní zahrady.
- Rozvíjet učení pomocí hry.
- Mít podvědomí o existenci jiných kultur a národností.
- Uvědomit si a předvídat nebezpečí, se kterým se můžeme setkat.

6. ŽLUTÁ hladí celý svět, pojďme spolu dovádět

Vyzdvihnout důležitost rodiny a společného trávení volného času. Sdílení prožitků při letních činnostech, při pobytu u moře, na horách, stanování. Učit se chránit sebe a své bezpečí. Získávat povědomí o jiných kulturách a národnostech. Vytvářet zájem o prozkoumávání blízkého okolí.

HLAVNÍ CÍLE:

- rozvoj a posilování psychické a fyzické zdatnosti
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvíjet dovednosti přizpůsobovat se danému prostředí
- získávat povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- zaujímat kladné postoje ke světu, schopnost je vyjadřovat
- vnímat rozmanitost různých kultur, přirozeně se s nimi seznámit
- získávat povědomí o existenci jiných národů a kultur
- osvojení si poznatků a dovedností potřebné k vykonávání jednoduchých činností, umět je uplatnit v praxi

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY:

- bránit se projevům násilí, projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí
- pohybovat se koordinovaně a jistě a to i v různém přírodním terénu
- přizpůsobit jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- chápat slovní vtip a humor
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- zorganizovat hru
- chápat, že osobní a lidské odlišnosti jsou přirozené
- umět respektovat jiný postoj nebo názor
- umět uplatnit vlastní názor
- zaujímat kladné postoje ke světu, schopnost je vyjadřovat
- vnímat rozmanitost různých kultur, přirozeně se s nimi seznámit
- chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti
- uvědomovat si svou samostatnost, rozhodovat o svých činnostech

Rizika:

- Časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti.
- Nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nedodržení bezpečnostních pravidel.
- Nedostatek porozumění a ocenění úsilí a úspěchu.
- Upřednostňování některých dětí ve skupině.
- Nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování.
- Soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace.
- Užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků.
- Převaha zprostředkovaného poznávání světa.
- Nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření.
- Absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností.
- Nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné.
- Omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností.
- Nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy.
- Špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení).

MPP:

- Podporovat přátelský vztah mezi dětmi.
- Vyvarovat se kontaktu s cizími lidmi, nic od nich nebrat, nechodit s nimi.
- Mít povědomí o způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
- Rozvíjet smysly k záměrnému učení.
- Podněcovat radost z prožitku.
- Vyjednávat s dětmi i s dospělými, domluvit se na společném řešení.
- vést děti, jak se chovat v případě nebezpečí a ohrožení života.

NÁVRH PŘIPRAVOVANÝCH AKCÍ:

- Představování jednotlivých nabízených kroužků (tanečky, angličtina, šachy)
- Divadelní představení v MŠ
- Plavecký a lyžařský výcvik
- Dílny s rodiči vztahující se k určitému tématickému nebo ročnímu období
- Seznámení s dravci
- Výstava podzimních plodů a výrobků z nich
- Spolupráce se 7. základní školou
- Zimní pokusy a radovánky (barevné malování na sněhu, pokusy s ledem)
- Karneval
- Muzikohrátky zaměřené na různá témata
- Návštěva knihovny
- Projekt „Pestrá a barevná zahrada“
- Projekt „Barevný svět“
- Besídka ke Dni matek
- Den Země
- Představení různých povolání, návštěva k tomuto příslušných institucí
- Beseda s policií či jinými složkami záchranného systému
- Sběr papíru
- Návštěva dopravního hřiště
- Čarodějnický rej
- Oslava Dne dětí
- Spolupráce se ZUŠ – shlédnutí prezentace hudebních vystoupení
- Pasování předškoláků
- Spolupráce s Domovem pro seniory – vystoupení Sborečku
- Školní výlet
- a jiné akce

MŠ Frýdek-Místek, odloučené pracoviště Lysůvky,
Příborská 37

Moje planeta – místo kde žiju

Motto:

„Nemůžeme všechny děti naučit všechno, ale můžeme je učinit šťastnými“.

Integrovaný blok č. I

VÍTEJTE KAMARÁDI

Hlavní záměry:

Záměrem tohoto integrovaného bloku, je podporovat vztahy mezi dětmi a umožňovat jim aktivně se podílet na vytváření pozitivního klima ve třídě, podpořit tělesný rozvoj a zdraví dítěte. Seznámit děti s pravidly bezpečného chování v MŠ, na školní zahradě i mimo areál MŠ. Stanovit si pravidla vzájemného soužití ve třídě a usnadnit adaptaci dětí v mateřské škole. Děti se seznámí se základy sebeobsluhy, kulturních a hygienických návyků, zacházením s běžnými předměty denní potřeby.

Návrhy činností:

- Seznamování a sebepoznávací hry. Děti se seznamují mezi sebou.
- Kdo jsem a co mám rád - hry na posílení přátelských vztahů mezi dětmi, starší děti pomáhají mladším.
- Týdenní projekt: „Ahoj z prázdnin“. Povídání o prázdninách, koláže, obrázky, fotografie z prázdnin...

- Tematické vycházky do přírody, pozorování změn a následné výtvarné znázornění s užitím přírodnin.
- Tematické vycházky, místo, kde žijeme, náš domov.
- První podzimní den 23. září - připomeneme si.

Hlavní cíle:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání relativní citové samostatnosti
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

1. Dítě a jeho tělo

- zvládnutí základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí;
- zacházet s běžnými prostředky denní potřeby, hračkami, pomůckami, nástroji a materiály;
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony;
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy.

2. Dítě a jeho psychika

- domluvit se slovy;
- porozumět slyšenému;
- vědomě využívat všech smyslů, všímat si (nového, změněného, chybějícího);
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových a dramatických);
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci;
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně;
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory;

- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování;
- prožívat a dětským způsobem projevoval co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování.

3. Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělými;
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem;
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.

4. Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi;
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat je;
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.

5. Dítě a svět

- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí;
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka.

Rizika:

- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (biologické, fyzické i psychické)
- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování
- příliš časté vystupování učitele v roli soudce
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel
- vytváření komunikativních zábrán
- nedostatek příležitosti k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- nedostatečná motivace k sebevyjádření a sebeuplatnění
- špatný příklad dospělých
- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšimavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím, popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností apod.

Integrovaný blok II.

SVĚT JE PLNÝ BAREV

Hlavní záměry:

Zaměříme se na pozorování změn v přírodě na podzimní roční období a využijeme k tomu školní zahradu a vycházek do okolních lesů, kde budeme zkoumat přírodu zblízka. Budeme se věnovat podzimním radovánkám a činnostem spojeným s tímto ročním obdobím – tvoření z přírodnin a úklid spadaného listí a jiné práce na zahradě.

Návrhy činností:

- Světový den zvířat (4. 10.) - povídání o zvířatech, jak se chystají na zimu, stěhovaví ptáci, krmení zvěře v zimních měsících, (čím můžeme my sami pomoci)
- Vyrábění draků, skládání z papíru a jiných ekologických materiálů, jejich pouštění na zahradě.
- Barvy kolem nás. Pozorování přírody, poznáváme podzimní plody, houby, sbírka listí, lisování, sběr kaštanů- výroba zvířátek, práce s vylisovanými listy, koláže, výtvarné práce z přírodních materiálů s podzimní tematikou.
- Podzim na zahradě, poznáváme ovoce a zeleninu našimi smysly (podle chuti, hmatu, čichu, zraku). Modelování ovoce a zeleniny z plastelíny, modelovací hmoty.

Hlavní cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy:**1. Dítě a jeho tělo**

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem;
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku;
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky;
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými osobami;

- Dílčí cíle
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus;
- doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech);
- pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník);
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám;
- bránit se projevům násilí

2. Dítě a jeho psychika

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči;
- vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat;
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehnout, všimnout si (nového, změněného, chybějícího);
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit;
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité;
- orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase;
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film;
- podílet se na organizaci hry a činnosti;
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování;
- zachytit a vyjádřit své prožitky.

3. Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým;
- spolupracovat s ostatními;
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
- respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky);

4. Dítě a společnost

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování;
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti;
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti;

5. Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte;
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí;
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.

Rizika:

- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění

- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům
- nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- nedostatek porozumění a ocenění úspěchu
- špatná spolupráce na volbě činností a témat, které se v mateřské škole realizují
- stereotypní, málo rozmanitá nabídka činností
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí
- schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- nevhodné vzory chování dospělých v prostředí mateřské školy
- málo příležitosti k samostatným řečovým projevům dítěte
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí

Integrovaný blok III.

JEDLIČKA V POKOJI LESEM VONÍ

Hlavní záměry:

Zde se zaměříme na seznámení dětí s českými vánočními tradicemi a zvyky, jejich význam a původ. Dalším záměrem je, vytvářet u dětí povědomí o vánočních tradicích v jiných zemích a jejich podobnost či odlišnost s českými tradicemi. Budeme učit děti těšit se, spoluprožívat radost s ostatními a vyrovnávat se s pocity obav, nejistoty a strachu.

Návrhy činností:

- Halloween- veselé strašení, zaklínadla, lektvary, nadpřirozené bytosti (dlabání dýní, strašidelná výzdoba).
- Adventní čas- výroba věnců, svícňů, vánoční výzdoby. Co znamená slovo,, Advent?“
- Připomínáme si významná data a státní svátky.
- Výroba drobných vánočních dáreků a přání pro rodinné příslušníky a kamarády.
- Čertovský týden- výzdoba třídy, zábavné čertovské hry, výroba masek, malování, povídání o tradici Mikulášského nadělování.
- Lidové pranostiky- „ Lucie noci upije a dne nepřidá“, „ Na Nový rok o slepičí krok“, „Na tři krále o krok dále“, „ Na Hromnice o hodinu více“ ....Co všechny tyto pranostiky znamenají, jaký význam má zimní slunovrat?
- Vánoční výzdoba MŠ.
- Vánoční dílna v MŠ.

- 21.prosince nám začíná vládnout paní Zima.

Hlavní cíle:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvíjení smyslového vnímání především prožitkovou formou
- rozvoj a užívání všech smyslů
- zvládnání emočně vypjatých situací
- osvojení a prohloubení základních schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvíjení pozitivních citů ve vztahu k sobě, zdravé sebevědomí, sebedůvěra
- rozvíjení tvořivosti
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznámení s tradicemi českými i světovými

Očekávané výstupy:

1. Dítě a jeho tělo

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem;
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku;
- zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky;
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.

2. Dítě a jeho psychika

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči;
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách;
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů;
- záměrně se soustředit a udržovat pozornost;
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických);
- zaměřit se na to, co je z poznávacího hlediska důležité;
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy;
- přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit;
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film;
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení;
- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci;
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení);
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním.

3. Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým;
- spolupracovat s ostatními;
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.

4. Dítě a společnost

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování;
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat;
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální.

5. Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním, i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte;
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí;
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí.

Rizika:

- špatný jazykový vzor
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu
- vytváření komunikativních zábran
- nedostatek příležitosti k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- nedostatečná motivace k sebevyjádření a sebeuplatnění
- příliš ochranné či příliš nevšímavé prostředí
- direktivní zacházení s dítětem
- nedodržování přijatých pravidel
- nedostatečné a nepřiměřené informace
- špatný příklad dospělých
- uzavřenost školy a jejího vzdělávacího programu vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění, ohleduplnosti a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)

Integrovaný blok IV.

POD BÍLOU PEŘINOU

Hlavní záměry:

Děti se seznámí s charakteristickými znaky zimy, vlastnostmi sněhu a ledu, vnímání střídání čtyř ročních období. Získají povědomí o životě volně žijících zvířat a ptáků v zimě. Seznámí se se zimními sporty, uvědomí si nebezpečí úrazu při zimním sportování. Zaměříme se také na jednotlivé části lidského těla a jejich funkce, důležitost ochrany zdraví, vnímání odlišností mezi lidmi bez předsudků a poznatky o planetě Zemi i vesmíru.

Návrhy činností:

- Zimní sporty: druhy zimních sportů a pravidla jaká je při nich třeba dodržovat (pohybové aktivity, soutěže ve sněhu, sáňkování, bobování)
- Masopustní týden – příprava na karneval, výroba masek, zvyky masopustu, seznámení s lidovou tradicí. Dětský karneval – akce pro všechny děti.
- Vycházka do lesa a přírody zaměřená na ochranu zvířat: „Zvířátka, co děláte v zimě?“ (stopy zvířat, krmení zvěře a ptactva).
- port a pohyb – povídání o tom, jak je pro nás pohyb důležitý, naše oblíbené sporty, koníčky, zájmy, trávení volného času.
- Poznávání našich smyslů (vést k mezilidským vztahům, vést k ohleduplnosti a pochopení k tělesně a smyslově znevýhodněným lidem.)

Hlavní cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy:**1. Dítě a jeho tělo**

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí;
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku;
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky;
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.

2. Dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno;
- domluvit se slovy;
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů;
- záměrně se soustředit a udržet pozornost;

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických);
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité;
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy;
- přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit;
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení;
- uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině;
- ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování;
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení.

3. Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým;
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem;
- respektovat potřeby jiného dítěte;
- odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná.

4. Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi;
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti;
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik.

5. Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí;
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný;
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí;
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.

Rizika:

- nedostatek či zkreslení informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci
- málo podmětů a aktivit podporující estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování, jednání
- nedostatečně psychosociálně bezpečné prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- příliš časté vystupování pedagoga v roli soudce
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné

- nevhodný mravní vzor okolí (děti jsou svědky nespravedlivého, nezdvořilého, hrubého, ironického, popř. agresivního chování, netolerantních, necitlivých či nevšímavých postojů apod.) včetně nevhodných vzorů v médiích
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- chybějící informace o tom, jak se chránit před nebezpečím hrozícím od neznámých lidí
- nedostatek příležitostí k rozvoji uměleckých dovedností dítěte a k vytváření jeho estetického vztahu k prostředí, ke kultuře a umění.
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků

Integrovaný blok V.

KVETE CELÁ PLANETA

Hlavní záměry:

Budeme rozvíjet znalosti dětí o jarním období, o jarních tradicích, zvycích a svátcích. Prozkoumáme ekologii a její přínos. Nahlédneme do světa knih a jiných médií, do světa zvířat domácích i exotických. Seznámíme děti s profesemi a řemesly, s dopravními prostředky, s integrovaným záchranným systémem, se světem rostlin. Budou upevňovat znalosti o domácích a hospodářských zvířatech a jejich mláďatech a podle možností je budou pozorovat. Povedeme děti k experimentování a hledání vlastních řešení.

Návrhy činností:

- „Příroda se probouzí, kdopak už vstává a kdopak ještě spí?“ Pozorujeme jarní přírodu, poznáváme jarní květiny, malujeme zvířata a jejich mláďata (přírodovědné dokumenty, kvízy, hádanky na tematiku zvířat a rostlin, hry na podporu ekologické výchovy).
- Duben- měsíc bezpečnosti (jak se chováme jako účastník silničního provozu, návštěva dopravního hřiště)
- Oslava dne Země 22. Dubna, „Recyklované tvoření“. Výchova k ekologii, recyklaci a zpracování odpadů. Vyrábíme z odpadu, aneb: „Ze starého nové.“ Jak můžeme sami přispět k čistější planetě Zemi?
- Malování v přírodě, na chodníku, výrobky zaměřené na jarní tematiku.
- 20. března – první jarní den.
- Výrobky a výtvarné práce zaměřené na Velikonoce – velikonoční zvyky a tradice, různé techniky zdobení velikonočních vajec, velikonoční přání.

Hlavní cíle:

- **zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky**
- **vytváření zdravých životních návyků**
- **rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností**
- **osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení**
- **rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným**
- **osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci**
- **rozvoj dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit**
- **rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti**

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj schopnosti projevat se autenticky
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy:

1. Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla;
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem;
- ovládat koordinaci ruky a oka;
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky;
- pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem;
- rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí.

2. Dítě a jeho psychika

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity (ve vhodně formulovaných větách);
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího);
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si zapamatovat a vybavit;
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci;
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy;
- chápat základní číselné a matematické pojmy;
- přemýšlet, uvažovat a své myšlenky i úvahy vyjádřit;
- projevat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film;
- uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině;
- uvědomovat si svoje možnosti a limity;
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním.

3. Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělými;
- přirozeně a bez zábran komunikovat s dospělými;
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikty dohodou.

4. Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi;
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat;
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky.

5. Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí;

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim;
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat

Rizika:

- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí,
- příliš rozumový výklad světa
- omezený prostor pro vyjádření představivosti
- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky
- nepřiměřené nároky, časté negativní hodnocení-pocit selhání
- manipulace dítěte tzv. pozitivními prostředky (citovými, chválením bez opodstatnění)
- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- prostředí komunikačně chudé omezující běžnou komunikací mezi dětmi i s dospělými
- převaha zprostředkovaného poznávání světa
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)

Integrovaný blok VI.

NA SVĚTĚ KRÁSNE JE

Hlavní záměry:

Budeme rozvíjet povědomí dětí o důležitosti vody a jiných přírodních zdrojích pro život, způsobech jejich ochrany a péče o jejich čistotu a nutnosti šetrného zacházení. Seznámíme děti s koloběhem vody v přírodě, více prozkoumáme a budeme objevovat blízké okolí a možnosti, které nabízí. Nahlédneme tak do říše hmyzu, živočichů a rostlin na louce a v jiných oblastech. Zaměříme se na vědomosti o vlastním bezpečí při cestování a pobytu v přírodě. Vyzdvihneme důležitost rodiny a společné trávení volného času a oslavíme dne rodiny, den dětí a proběhne také pasování dětí na školáky.

Návrhy činností:

- Rozvoj fantazie – malování letní tematiky, přírody, zvířat, letní koláže, výroba herbáře.
- Výroba dárečků a přáníček ke Dni matek.
- 1. červen – Slavíme Mezinárodní den dětí

- Rozloučení se školním rokem – příprava na prázdniny, poučení o bezpečnosti a chování.
- „Cesta kolem světa aneb prstem po mapě“ - oblíbená místa, vyprávíme, kde jsme byli, kam se chceme podívat o prázdninách, výstavka pohlednic a obrázků, kreslíme mapu světa (typické rostliny, živočichové, zajímavosti pro jednotlivé světadíly), vyprávíme si o místech, kde bychom chtěli strávit prázdniny.
- 21. 6. nám začíná léto.

Hlavní cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
- posilování přirozených poznávacích citů
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání
- posilování prosociálního chování ve vztahu k rodině
- rozvíjení prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy:

1. Dítě a jeho tělo

- koordinovat lokomoci a další pohyby a polohy těla;
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku;
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní úkony;
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony;
- mít povědomí o významu aktivního pohybu;
- chovat se obezřetně při setkání s cizími a neznámými lidmi.

2. Dítě a jeho psychika

- domluvit se slovy, porozumět slyšenému;
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně zformulovaných větách;
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů;
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehnout, všímat si (nového, změněného, chybějícího);
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité;
- rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci;
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně;
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení;
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických);
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného;

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním;
- chápat základní a číselné matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a dle potřeby je užívat.

3. Dítě a ten druhý

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem;
- spolupracovat s ostatními
- spolupracovat s dětmi, respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem;

4. Dítě a společnost

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat chování společensky nežádoucí;
- vnímat umělecké a kulturní potřeby, hodnotit svoje zážitky;
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik.

5. Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte;
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný;
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat.

Rizika:

- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností
- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- převaha předávání hotových poznatků poučováním a vysvětlováním
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- nedostatek porozumění a ocenění úsilí a úspěchu
- nedůstojné jednání, zesměšňování, ponižování
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu
- převaha zprostředkovaného poznávání světa
- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- schematické mravní hodnocení bez možnosti dítěte vyjádřit vlastní úsudek
- ironizování a znevažování úsilí dítěte
- výběr a nabídka témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná, která přesahují přirozenou zkušenost dítěte a nejsou pro dítě prakticky využitelná

Připravované akce:

- Přivítání dětí v mateřské škole
- Poznávání blízkého okolí MŠ (např. Lysůvky, Zelinkovice, Olešná, Chlebovice, ...)

- Kulturní představení
- Společné odpolední programy pro rodiče s dětmi (tvoření, deskohrátky, besídky)
- Sběr přírodnin pro krmení lesní zvěře
- Vánoční vystoupení pro veřejnost
- Rozsvícení vánočního stromu
- Pečení vánočního cukroví
- Karneval
- Lyžařský kurz
- Oslava dne Země
- Čtení pohádek pro děti
- Oslava Dne rodiny
- Oslava Dne dětí
- Školní výlet
- Pasování školáků
- Návštěvy a exkurze do různých zařízení pro praktickou představu světa
- Projektové dny

Minimálně preventivní program – MPP

Minimální preventivní program školy je součástí vzdělání dětí po celou dobu docházky do mateřské školy. Samozřejmostí je také posilování sociálních dovedností a podpora v oblasti zdravého životního stylu. Program prevence je přizpůsobován věku a schopnostem dětí.

Všichni pedagogové a správní zaměstnanci jsou cíleně zapojeni do systému prevence.

- naučit děti předcházet rizikům a nebezpečným situacím
- učit děti jak se chovat v případě nebezpečí a ohrožení života
- posilovat sebevědomí, sebeúctu, zodpovědnost
- upevňovat sebeobslužné a hygienické návyky
- upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života – prostřednictvím prosociálních her a činností, prostředek “pravidla chování“ v MŠ
- podporovat zdravý životní styl dětí – životospráva, duševní hygiena, režim dne, dostatek pohybu, odpočinku, pitný režim, relaxace v průběhu pobytu v MŠ
- předcházet vzniku poruch příjmu potravy – vést děti k „ochutnávání“ zdravé stravy
- upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí
- navštěvovat parky, lesy a další ekosystémy (sběr přírodnin) péče o zahradu školy, starat se o rostliny
- pěstovat úctu k životu (k lidem, k zvířatům, rostlinám...)
- posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy;

- podporovat v dětech jejich přirozenou potřebu poznávat nové
- spolupracovat s rodiči - společné akce rodičů s dětmi, společné řešení problémů, individuální konzultace
- Spolupracovat se školskými poradenskými zařízeními PPP, SPC u „rizikových“ dětí (ADHD, děti s poruchou chování
- posilovat obecně uznávané hodnoty – rodina, láska
- vyhýbat se nepřiměřeným projevům sobectví vůči ostatním
- rozvíjení a užívání všech smyslů
- účinně postupovat při rozpoznání agresivního chování u dětí – spolupracujeme s rodiči, poradenskými zařízeními
- upevňovat kladný vztah ke svému tělu – hygiena, předcházení onemocnění – vhodné oblečení
- umět pojmenovat části lidského těla, jeho funkce, vývoj a změny
- upevňovat pravidla chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují
- rozvíjení návyků, schopností a dovedností dětí
- získávání nových poznatků o lidském těle
- v rámci ranních kruhů a dopoledních vycházek podporovat aktivní činnosti podporující zdraví a péči o své tělo
- spolupracovat s jinými subjekty
- pořádat výlety, pobyty v přírodě, exkurze
- v mateřské škole panuje sociálně příznivé klima
- chovat se obezřetně při setkávání s neznámými dětmi, dospělými, umět se před nimi chránit, odmítat chování, které ohrožuje pohodu a bezpečí druhých
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit a vědět, jak se nebezpečí vyhnout
- rozvoj ústy ke všemu živému a životu jako takovému
- nabídka preventivních vzdělávacích programů pro děti v mateřské škole
- získávat poznatky o vhodné komunikaci s dospělými

- navštěvovat divadelní představení
- prohlubovat pravidla chování ve vztahu k druhému
- seznámení se světem lidí, kultury a umění
- osvojovat si povědomí o okolním světě, uvědomovat si sounáležitost s tímto světem, s živou a neživou přírodou, s jinými kulturami
- získávat povědomí o schopnosti bránit se proti násilí a ponižování
- chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- prohlubovat povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvíjet elementární povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách
- rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- předcházet negativním vlivům medií a reklamy
- spolupracovat s jinými subjekty

1. VYTVOŘENÍ PODMÍNEK PRO ADAPTACI DÍTĚTE

Bez úzké spolupráce s rodinou nemůže mateřská škola vytvořit optimální podmínky pro adaptaci dvouletého dítěte do prostředí mateřské školy. Adaptační proces by měl probíhat velmi citlivě a šetrně s ohledem na individualitu dítěte, kdy si postupně bude zvykat nejenom na nové prostředí, ale i na nové kamarády a především na paní učitelky/učitele. Odloučení od rodičů patří i u starších dětí k nejvýraznějším problémům v průběhu adaptace, proto by měla být postupná a promyšlená.

Pedagogové MŠ mohou rodičům navrhnout zařadit nějaký rituál při loučení (např. dítě dá rodičům pusu, zamává nebo si vezme do třídy oblíbenou hračku.) Určitě není vhodné ani pro dítě, ani pro rodiče dlouhé loučení, které naopak působí na všechny zúčastněné traumaticky. Mateřská škola by se měla snažit respektovat způsob výchovy dítěte v rodině a naopak rodina by měla respektovat pravidla vymezená v MŠ.

2. STIMULACE MOTORICKÝCH DOVEDNOSTÍ

Pro dvouleté dítě je charakteristický rozvoj pohybových dovedností, který mu umožňuje postupné pronikání do širšího spektra činností. Motorický vývoj je úzce svázán s potřebou aktivity, kterou dítě uspokojuje především pohybem. Dítě radostně skáče, běhá, zkouší, kam může vylézt.

Prostředí MŠ by mělo být nejenom bezpečné, ale mělo by vytvořit podmínky, které by vedly k podpoře tělesného rozvoje, zdraví, osobní spokojenosti a pohody dítěte. Snížená potřeba pohybové aktivity může být pro učitelku např. signálem nastupující nemoci u dítěte.

3. PODPORA ROZVOJE POZNÁVACÍCH PROCESŮ

Dítě potřebuje poznat svět, ve kterém žije. Poznávání závisí na míře stimulace, podnětů by nemělo být málo, ale ani mnoho. Pro dvouleté dítě je poznávání okolí běžnou činností a rozvoj poznávacích procesů je pozorovatelný na tom, jak se dítě orientuje v prostoru, v čase a jak chápe např. pojem množství. Pro dvouleté dítě je orientace v čase velmi obtížná. Říká se, že dítě žije přítomností. V případě zařazení dvouletých dětí do MŠ by bylo potřebné, aby se doplnila i nabídka hraček. Dvouleté dítě dokáže rozlišit méně, více jako součást vlastního objektu, polohy dole i nahoře, učí se odhadnout velikost. Mezi oblíbené hry patří - skládanky a jednoduché stavebnice (puzzle ze 4 dílů). Stavebnice by neměly být s malých částí, které by dítě mohlo vdechnout nebo spolknout. Dítě rádo experimentuje.

4. SPRÁVNÝ MLUVNÍ VZOR, PODPORA SÉMANTICKÉ SLOŽKY ŘEČI, ROZVOJ KOMUNIKACE

Řeč je základním prostředkem sociálního přizpůsobení. V tomto období dítě většina dětí nesprávně vyslovuje, pro rozvoj řeči postačuje v tuto dobu správný mluvný vzor učitelky, neboť řeč se teprve vytváří. Dvouleté děti různě se slovy experimentují, s radostí opakují některá slovní spojení.

V tomto období rády opakují krátké říkanky, které jsou spojeny s rytmiizací či pohybem.

5. UČENÍ NÁPODOBOU, PROSTOR PRO VOLNOU HRU I PRO EXPERIMENTACI

Dítě svět zkoumá nejenom prostřednictvím smyslů, ale i prostřednictvím pohybových aktivit, objevuje a zkoumá různé materiály (bahno, voda v kaluži, bramborovou kaši na talíři...).

Při výběru vhodných hraček a materiálů pro dvouleté děti jsou dostačující hračky pro tříleté děti. Dvouleté děti s oblibou rádo napodobuje něco či někoho (hraní s kočárky, zatlukání, montování). Vhodné jsou skládanky, zvukové hračky, či hry rozvíjející manipulační a sensorické schopnosti atd. V činnosti dvouletých by měla převažovat volná hra a dostatečný prostor pro pohybové aktivity, taktéž prostor pro objevování, zkoumání, experimentování. Dítě k mnohým poznatkům dojde samo, pokud mu dáme čas a prostor. Pozornost dvouletého dítěte je velmi krátkodobá.

6. OSAMOSTATŇOVÁNÍ, VĚDOMÍ VLASTNÍ OSOBNOSTÍ

Důležitým vývojovým mezníkem mezi druhým a třetím rokem je schopnost dítěte ovládat vyměšování. Osamostatňování se však projevuje i v dalších oblastech sebeobsluhy (jídlo, pití, oblékání, svlékání, pokud je dítě k tomu vedeno). Emoce se u těchto dětí vyznačují vysokou vznětlivostí (boj o jednu hračku). Pro dvouleté dítě má velký význam rodina, ale čím je starší, tím jsou pro něj zajímavější ostatní děti. Dítě potřebuje ke svým hrám ostatní děti, pomocí nich si postupně vytváří pocit vlastního „já“.

Dítě, které navštěvuje MŠ, získává novou sociální roli, která je součástí jeho sebepojetí (už jsem velký a šikovný, protože chodím do MŠ).

Při vzdělávání dětí raného věku by se pedagog měl snažit o naplnění tří priorit:

- úzce spolupracovat s rodinou
- individuálně podporovat aktivitu dětí (zvědavost, snahu pro objevování, ale nepřetěžovat je, nepoškodit je fyzicky a psychicky)
- vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování

G. Evaluační systém MŠ

Cíle evaluace

Cílem evaluace a kontroly je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy, odstraňovat nežádoucí návyky a neefektivní způsoby práce.

Fáze evaluačního systému školy

Evaluace je průběžný proces vyhodnocování stanovených cílů.

- **A. Stanovení oblasti evaluace** - co všechno se bude v mateřské škole sledovat, na které konkrétní oblasti se zaměříme
- **B. Stanovení technik evaluace** - jakými metodami, nástroji budeme informace získávat
K vyhodnocování používáme tyto nástroje: Analýza SWOT, Brainstorming, /tvoření nápadů ve skupině - vyhodnocení nejlepšího, dotazníky, rozhovory pedagogů, pozorování, analýzy, hospitace, fotodokumentace, rozhovory s rodiči a odezvy rodičů, ostatní veřejnosti.
- **C. Stanovení časového plánu** - kdy konkrétní termíny, kdy budeme hodnocení provádět
- **D. Stanovení odpovědností pedagogů** - kdo bude za co zodpovědný
- **E. Realizace evaluace** - kdy a kdo provede zpracování informací, vyhodnocení a plán dalšího postupu. Formulace kritérií vychází z RVP PV.

Evaluace na úrovni tříd

Oblasti evaluace práce s dětmi

Výsledky projevů chování a jednání dítěte, výsledky individuálních pokroků vzdělávání a rozvíjení dítěte vzhledem ke kompetencím.

Techniky evaluace:

Pedagogové si během dne mohou kdykoliv odpovědět na otázky:

- Co se právě teď učí?
- S jakou hodnotou se právě setkává?
- Jaký má dítě prostor pro samostatnost?
- Má dostatek pohybu?

Pedagogové pozorují a zapisují své poznatky přímo do třídní knihy, do projektů, do záznamů o dětech a vychází z nich při dalším plánování. Pedagogové komunikují s dětmi, rodiči a využívají jejich náměty. Zpětná vazba od dětí při poledním odpočinku, rozhovor s dětmi, sběr informací – zpětná vazba, jednotnost působení pedagogů a spolupráce.

Časový plán

Na konci IB, měsíčně - stručné písemné vyhodnocení IB obsahuje - pořádané akce, použitá témata, vzdělávací přínos, stručné vyhodnocení výsledků vzdělávání, další směr - zaměření výchovy, v čem je třeba pokračovat, stručná sebereflexe. Portfolio dítěte - sledování výsledků vzdělávání.

- v průběhu měsíce září a října – sběr informací, kresba postavy, doplnění záznamů na předtištěné formuláře
- průběžná diagnostika dítěte a záznamy dle potřeb pedagoga, individuální práce předškoláků – školička. Druhý záznam do konce školního roku.

Realizace a odpovědnost: Pedagogičtí pracovníci, vedoucí pracovníci a ředitelka školy.

Struktura evaluačního systému školy

Evaluace

Vnitřní evaluace

Vnější evaluace

Na úrovni tříd Na úrovni jednotlivých pracovišť

Rodiče

Zřizovatel

Kontrolní
orgány

Roční evaluační plán

Hodnocení školy

Každé pracoviště

Organizace jako celek

Evaluačního plán školy a časový plán

A. Oblasti evaluace:	Metody a techniky:	Časový harmonogram		Odpovědnost:
<i>Co vyhodnocujeme:</i>	<i>Jak vyhodnocujeme:</i>	<i>Jak často:</i>	<i>Měsíc:</i>	<i>Kdo vyhodnocuje: Podoba výstupu.</i>
1. Naplňování cílů ŠVP				
Jak se plní cíle, které si škola stanovila pro školní rok	Plánování, akce školy Sběr materiálů,	průběžně	průběžně	SWOT PP + ŘMŠ, ZŘ, pedagogové, ved. ped.
----- ---- Soulad s RVP	----- ---- SWOT hodnocení učitelů	1x ročně	květen / červen	
2. Podmínky vzdělávání				
Vytváření optimálních podmínek ke vzdělávání. Stanovení prioritní oblasti pro školní rok Kritériem je úroveň vybavení pro kvalitní vyučování	Dotazník rodiče Schránka důvěry	1 x ročně	duben / květen	rodiče
	SWOT Dotazník pro PP	1 x ročně	říjen / duben	PP, ZŘ, ved. ped., ŘMŠ
	Rozhovor, schůzky tříd Sběr materiálů, foto	1x ročně	září / leden/ červen	PP + rodiče
3. Průběh vzdělávání				
Naplňování obsahu IB Metody práce s ohledem na potřeby dětí	Plánování, rozhovor, foto Sebereflexe, hospitace	po skončení IB 2x ročně	Neohraničeno měsícem	PP - zápis ZŘ,ŘMŠ, ved. ped. - hospitace
4. Spolupráce s rodiči a vliv dalších osob na vzdělávání				
Zkvalitňování spolupráce s rodiči, spokojenost rodičů, důvěra	Rozhovor, schůzky s rodiči, dotazník, akce školy, nástěnky, stránky školy	Po celý rok	Dle potřeby průběžně	ZŘ,ŘMŠ ved. ped. + PP SWOT
5. Výsledky vzdělávání				

Sledování pokroků dítěte vzhledem ke kompetencím, Aktivity školy	Pozorování, dotazník, foto, portfolio, Rozhovor, pedagogické rady	Viz. Evaluace na úrovni třídy	Shromažďování po celý rok /i celou školní docházku/	PP Portfolio
6. Personální oblast				
efektivita organizace školy kvalita pedagogické práce, DVPP, formy práce	hospitace, kontrolní činnost, plány, porady, vzdělávání, školení	Průběžně, plán hospitací,	Úkol stálý plán školení	ŘMŠ, ZŘ, ved. ped. + PP SWOT
7. Ekonomická oblast a její vliv na vzdělávání				
Hospodaření školy, vyrovnaný rozpočet, kvalita dokumentace	Plán nákladů a výnosů, rozbor hospodaření, pedagogické rady, porady	Čtvrtletně Průběžně		ZŘ, ved. ŠJ, ved. ped. ŘMŠ roční hodnocení Kontrolní orgány

Roční evaluační plán je součástí ročního plánu školy. Výsledky ročního evaluačního plánu jsou podkladem ke zpracování Hodnocení školy, které zpracovává ředitelka školy na základě dokumentů z jednotlivých pracovišť 1x za tři roky.

Hodnocení školy

- Zpracovává za každé pracoviště - vedoucí pedagog, zástupkyně - společný výstup s pedagogy. Ředitelka školy zpracuje a vyhotoví za 3 leté období společný dokument z těchto dokumentů a vlastních postřehů.
- Návrh struktury hodnocení projedná ředitelka školy nejpozději do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení školy uskutečnit.
- Hodnocení školy za 3 leté období projedná ředitelka školy na pedagogické radě do 30. října následujícího školního roku.

Struktura hodnocení školy

Komplexní vyhodnocení práce mateřské školy se zaměřuje na následující oblasti:

- Naplňování cílů RVP, ŠVP
- Kvalita podmínek vzdělávání
- Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
- Práce pedagogů, včetně sebereflexe
- Výsledky vzdělávání

Spisový znak 3.1.1.
Skartační znak A 10

Dokument vypracovala ředitelka MŠ s kolektivem MŠ

Platnost dokumentu: od 01. 09. 2022 do 31. 08. 2025